

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, tammik. 22 - Wed. January 22, 1997 FINNISH AMERICAN WEEKLY

93. vuosikerta Vol. XCIII No. 3

65 cents

Suomen Pankki heikensi markkaa ja kasvatti valuuttavarantoa

Suomen Pankki on myynyt Suomen markkoja lähes 20 miljardin edestä ja siten kasvattanut valuuttavarantoa. Sijoittajat ovat lehtitietojen mukaan lyhyessä ajassa sijoittaneet eri valuuttoja Suomeen yli 30 miljardin arvosta.

Talusasiantuntijoiden mukaan keskuspankki yrittää pitää markan arvoa mahdollisimman lähellä Erm-putken keskuskurssia. Erm-kytkentähetkellä Saksan markan arvo oli 3.04. Se on nyt laskenut 2.98.

Arvioiden mukaan Suomen talouden suotuisa kehitys mahdollistaisi markan vahvistumisen jopa viidenneksellä.

Keskuspankista kiellettiin tulkinta, että keskuspankki yrittää pitää markan arvoa alhaalla, sen sijaan puhuttiin valuuttavarannon kasvattamisesta.

Useat kansainväliset sijoituspankit ovat viime aikoina suosittaneet sijoittajille markan ja muiden pohjoismaiden valuuttojen ostoa.

Työttömyys nousi joulukuussa

Suomen työttömien määrä kasvoi joulukuussa yli 40 000:lla edellisen kuukauden luvuista. Tämä on selvästi enemmän kuin normaali kausivaihtelu. Työttömyys paheni kaikissa työvoimapiireissä ja ammattiryhmissä.

Työministeri Liisa Jaakonsaari (sd) puhui työmarkkinoiden joustoista ja sanoi, että tilapäisten työsuhteiden määrän voimakas kasvu näkyy työttömyysluvuissa.

Työttömyyden alueelliset erot ovat edelleen suuria. Työttömiä oli eniten Lapin ja Kainuun työvoimapiireissä, missä työttömien määrä kipuaa yli 27 prosenttiin. Myös nuorten työttömien määrä kasvoi vuoden lopulla yli 10 000:lla, vaikka suunta on viime aikoina ollut laskeva.

Ulkomaiset yritykset menestyvät suomalaisia paremmin

Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen ETLA:n tutkimuksen mukaan ulkomaalaisten omistuksessa olevat Suomessa toimivat yritysten pääoman tuotto on selvästi suomalaisten yritysten tuottoa parempi.

Kannattavuuserot johtuvat tutkimuksen mukaan pääoman kiertonopeudesta kaikilla toiminta-aloilla. Käyttökatteella ja liikevoittoprosentilla mitattuna kannattavuudessa ei sen sijaan ilmene eroja.

Helsingin kauppakorkean tohtoriryhmä uskoo: Valtionyhtiöiden myynnistä saatavilla miljardeilla Suomi teollistuu ja työllistyy

Kun valtionyhtiötä myydään, rahat pitäisi käyttää jättimäiseen teollistamisohjelmaan, ehdottaa kauppatieteen tohtori Heikki Urmaksen johtama tutkijaryhmä. Se lupaa Suomeen 120 000 pysyvää uutta työpaikkaa, jos ohjelma toteutetaan.

Teollistamissuunnitelma perustuu mänty- ja kuusimetsien uusiutuviin puuvaroihin. "Tohtorikoplan" mielestä Suomeen pitää rakentaa rellun kymmenen vuoden aikana kaksi tuhannen megawatin ydinvoimalaa, kaksi sellutehdasta, viisi uutta paperikonetta mekaanista kuusimassaa käyttämään sekä 100-150 hakevoimalaa.

Ne sijoitettaisiin alkaen vaikeimmilta työttömyysalueilta Pohjois- ja Itä-Suomesta. Rahaa tarvitaan peräti 80 miljardia markkaa, josta valtion osuudeksi riittäisi 30 miljardia.

"Valtion velka on jo yli 400 miljardia ja jättityöttömyys jatkuu. Porukka on saatava töihin, sillä tällaista menoa ei mikään kansa kauan kestä", Heikki Urmaksen sanoo.

Urmaksen varoittaa pääministeri Paavo Lipposen hallitusta. Se on tekemässä saman virheen kuin Margaret Thatcherin hallitus Britanniassa. Thatcher myi valtion yhtiöt yksityisille ja rahat katosivat juokseviin menoihin.

Suomessa rahat pitäisi Urmaksen mielestä käyttää uuden hyvinvoinnin rakentamiseen eikä syömävelkojen maksuun. Urmaksen on kansleri Fedi Vaivion ja rehtori Veikko Jääskeläisen kanssa rakentanut suurta teollistamisohjelmaa, joka toteutettaisiin valtion yhtiöiden myynnistä saatavilla miljardeilla.

Heikki Urmaksen on kerännyt ohjelmaa varten tietoja niin valtiovarainministeriöstä kuin alan yrityksistä ja laitoksistakin.

(HS)

Heikki Urmaksen

Miten syntyy 250 000 työpaikkaa?

Kolmen tohtorin teollistamisohjelma perustuu mänty- ja kuusimetsien uusiutuviin puuvaroihin. Ohjelma sisältää seuraavat hankkeet:

- Kaksi 1000 megawatin ydinvoimalaa, toinen Loviisassa ja toinen Oulussa.

- Kaksi uutta sellutehdasta, lähinnä mäntymetsien harvennuksista kertyvänpuun hyödyntämiseksi.

- Viisi uutta paperikonetta, lähinnä puupitoista mekaanista kuusimassaa käyttämään.

- 100-150 hakevoimalaa eri puolilla Suomea.

Rakentamisaikana syntäisi 250 000 uutta työpaikkaa, joista pysyviksi jäisi ainakin 120 000. Valtion rahoitusosuudeksi riittänee noin 30 miljardia. Näin miltei puolet valtionyhtiöiden myyntituloista voisi säästää

muuhun käyttöön.

Teollistamisohjelma rahoitettaisiin seuraavasti:

- Pohjoisen koskien valjastamiseen tarvittava 10 miljardia tulisi Kemijoki Oy:ltä ja muilta paikallisilta pohjoisen voimayhtiöiltä.

- IVO ja Teollisuuden Voima käyttäisivät ydinvoimaloihin noin 13 miljardia kumpikin.

- Metsäteollisuuden noin 15 miljardin markan investoinnit uusiin sellu- ja paperitehtaisiin tulisivat alan yrityksiin.

Urmaksen perustelee suuria summia sillä, että ohjelma on yksityisille hyvä bisnes taatessaan niille sähkön ja puuraaka-aineen saannin. Tohtorien mielestä ohjelma pitäisi saada viivyttelemättä hallituksen käsiteltäväksi. (HS)

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8 - 13

• Sarmanto fellowship established at UMN

• Time to start planning for FinnFest USA '97

Amerikansuomalaisilta haaleilta Neuvosto-Karjalaan 1920-1930

Juha Niemelä

Amerikan- ja kanadansuomalaisilta työväenhaaleilta lähettiin kohden Neuvosto-Karjalaa. Mikä sai useat tuhannet ihmiset tuolle taipa- leelle, joka päättyi monien kohdalta onnettomasti?

Työ ja aatteellinen into olivat vetävinä tekijöinä. Kaksikymmentä luvun alkuvuodet olivat Amerikassa "Kultaista Aikakautta". Lähes jokaisessa perheessä oli ollut tavoitteena saada oma auto, radio ja kodinkoneita, astioita, joista Euroopassa vielä haaveiltiin. Vauraus tuntui odottavan nurkan takana.

Suuri lama muutti tilannetta radikaalisti. Työttömien luku nousi muutamassa vuodessa 13 miljoonaan. Tuolloin monet amerikansuomalaiset, varsinkin ne, jotka olivat tulleet USA:han vuosisadan kahtena ensimmäisenä vuosikymmenenä, näkivät menemisen Neuvosto-Karjalaan ratkaisuna.

Muistissa oli ehkä entisen kotimaan huono työllisyystilanne ja amerikkalaisen elämänmuodon tuottama uusi pettymys. Suomessa taas oli vallalla oikeisto. Päätös menä työläisten rakentamaan ja hallitsemaan valtioon tuntui oikeutetulta (Paaso 1993, sivu 29).

Taustana on se, että Neuvosto-Venäjänsä alkuvuosina oli jatkuvasti pulaa taitavista työmiehistä eikä Neuvosto-Karjala ollut poikkeus muus-

ta valtakunnan alueesta. Ratkaisuna pulmaan nähtiin se, että oltiin halukkaita värväämään kanadan- ja amerikansuomalaisia työläisiä alueelle rakentamaan sosialistista valtiota.

Ajatus oli esitetty jo heti vuoden 1918 alussa, jolloin Eino Rahja ja Edward Vasten puhuivat asiasta Leninille. Ensimmäiset suomalaiset Suomesta ja amerikansuomalaiset USA:sta saapuivat pian tämän jälkeen. Vuonna 1922 oli amerikansuomalaisilla jo käynnissä kalastuskolhoosi ja kolme vuotta myöhemmin kanadansuomalaisilla työläisillä ja maanviljelijöillä alkoi "Säde"-maatalouskommuunan toiminta. Syksyllä 1930 tulivat kanadansuomalaiset metsurit Neuvosto-Karjalaan.

Tuolloin Moskovassa oltiin vielä erittäin myönteisiä ajatukselle, että saataisiin lisää ammattitaitoisesti päteviä työmiehiä. Stalin ja Molotov hyväksyivät uusien kanadan- ja amerikansuomalisten värväyksen.

Työhön käytiin innolla. Lokakuussa 1932 värvättyjen määrä Neuvosto-Karjalassa oli 4399 henkeä ja toiminta jatkui aina vuoteen 1935 asti. Eniten amerikansuomalaisia sijoittui Petroskoihin, Kontupohjaan, Äänisenrannalle ja Prääsään.

Amerikansuomalainen vaimistolehdistö ja kommunistit toivat esille sosialistisen

Leo Kauppi Neuvosto-Karjalassa 1932 otetussa valokuvassa.

Kuva: Toivo Tamminen kokoelmista

elämän parempia puolia. Esimerkiksi siitä lähtien kun Karjalan Työläisten Kommuni syntyi, sen vaiheita ja tapahtumia Neuvosto-Karjalassa seurattiin artikkeleissa sekä *Työmlehdessä* että *Vapaudessa*.

Kuitenkin samaan aikaan kun amerikansuomalaisia tuli Neuvosto-Karjalaan, heitä

oli myös lähössä pois koska elinolosuhteet ja työmahdollisuudet olivat kaikkea muuta kuin mitä oli oltu alunperin luvattu.

Ne, jotka palasivat takaisin, kirjoittivat juttuja amerikkalaisiin lehtiin kertoen vaikeuksista, joita he joutuivat kokemaan. Neuvosto-Karjalan lehdistö nimitti sitä raukkamaiseksi valheeksi sosialistisesta elämäntavasta ja julkaisi seuraavan kaltaisia vastineita:

"Tuomitsemme Me, Amerikasta Luholammin kylään saapuneet työläiset, tuomitsemme sellaiset henkilöt, jotka saapuivat tänne ja nauttivat toverillista luottamusta ja itse tahallisesti tai tahtomatta liittyivät epäoikeudenmukaiseen provokaatioon Neuvostoliiton ja Karjalan työväneluokkaa vastaan. Me ilmoitamme, että olemme Neuvostoliiton vapai-

ta kansalaisia ja teemme tarkokkaasti työtä omasta tahdostamme emmekä hyväksy vastavallankumouksellisten sepustuksia siitä, että olemme muka täällä pakkotöissä ja sietämättömän vaikeissa oloissa. Tähdennämme, että niin asunnot kuin muutkin elinolot ovat täällä täysin tyydyttävät ja tuomitsemme yksimielisesti niitä kulakkien apureita, jotka levittävät valheellisia huhuja ja palvelevat siten fasisteja ja muita vastavallankumouksellisia aineksia..."

Huolimatta, että amerikansuomalaisilla oli tarpeeksi syytä paluunmuuttoon, suurin osa heistä jäi sittenkin Neuvosto-Karjalaan. Saattaa olla, että monilla oli se tilanne, ettei oikeastaan ollut minne palata eikä ollut siihen varojaakaan.

Toiset taas tottuivat paikallisiin olosuhteisiin ja mukautuivat. Eräät löysivät itselleen avopuolison. Oli myös niitä, jotka löysivät heille sopivan ja mieluisan työn, jossa saattoivat realisoida omat kykynsä. Oli niitäkin, jotka kaikista vaikeuksistaan huolimatta jatkoivat maailman proletaarien vallankumouksen perustan luomista.

Kaikki Neuvosto-Karjalaan jääneet siirtyivät vähitellen Neuvostoliiton kansalaisuuteen, joka omasta tahdostaan tai painostuksen alla.

Amerikan- ja kanadansuomalaisien parissa jotka olivat tulleet Neuvosto-Karjalaan, oli monia jotka olivat puoli-ammattilaisia tai ammattilaisia musiikin saralla. 1930-luvun alku oli kulttuurin nousuaikaa Neuvosto-Karjalassa. Petroskoissa perustettiin Kansallisteatteri, sinfoniaorkesteri, soittokunta, kantele-yhtye ja kuoroja. Kaikkiin näihin tarvittiin soittajia ja laulajia ja kaikkien kyvyt olivat tarpeen.

Teatterinjohtaja, näyttelijä ja laulaja Kuuno Sevander oli saanut itselleen hyvän maineen toimiessaan Amerikassa jatkua seuraavalla sivulla

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905

(UPS 454-580)

Periodicals postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaaja, P. O. Box 300, Fitchburg MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX 508-343-8147

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Exchange rate

January 16, 1997

1 Finnish mark = US \$.2109

1 US \$ = 4.7427 FIM

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Tammikuun 22 p., Visa
Tammikuun 23 p., Eine, Eini, Enni

Tammikuun 24 p., Senja
Tammikuun 25 p., Paavo, Pauli, Paavali, Paul

Tammikuun 26 p., Joonatan
Tammikuun 27 p., Viljo
Tammikuun 28 p., Kaarlo, Kalle, Kaarle, Mies

Tammikuun 29 p., Valteri
Tammikuun 30 p., Irja
Tammikuun 31 p., Alli
Helmikuun 1 p., Riitta
Helmikuun 2 p., Aamu
Helmikuun 3 p., Valo
Helmikuun 4 p., Armi

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1997: \$382.00

Barry Wysonin muistolle
Ray & Ina Sliwinski, Lantana, FL \$10.00

Willie & Annie Waven muistolle
Lapset Lempi, Herbert & Lalla
ja lastenlapset \$10.00

Kiitos lahjoittajille!

edellissivulta

ja hän kuului myös niihin, jotka levyttivät lauluja Victor-yhtiölle.

Hän saapui Neuvosto-Karjalaan näyttelijöidensä kera. Mukana olivat Irja Viitanen, Hannes ja Laila Salmi, joka oli samalla taitava pianisti; Jalo Metsola, Olavi Siikki, Katri Lammi ja Jukka Ahti, Otto Björninen, Yrjö Kuusiniemi, Kalle Sevander, Julius Kallio, joka oli myös ohjaaja; Sulo Mäki, hanuristi ja Alarik Sandelin, joka oli samoin ohjaaja.

Kun Arthur Kylander ja Hisiki Salomaa suorittivat viihdyttäjän työnsä USA:n ja amerikkansuomalaisten parissa, niin Leo Kauppi, Jukka Ahti ja Katri Lammi puolestaan tulivat tunnetuiksi taitelijoina ja laulajina sekä USA:ssa että Neuvosto-Venäjän Karjalassa.

Johannes Hietanen oli myöhemmin USA:ssa Jukka Ahti. Vanhemmat: isä Saul Hietanen s. 15.11.1861 (rippikirjam. 15.10.1861) Mäntyharjulla kuollut 28.6.1933 Kymi, Perävarppi. Äiti: Ida Lundahl s. 25.03.1867 Hirvensalmella, kuollut 21.3.1947 Kymi, Eskolan kunnalliskoti. Asuivat Venäjällä Inkerinmaalla Hatsinassa, jossa Saul oli kytimiehenä. Kirkonkirjat muutettiin Kymiin 27.6.1898. Perhe asui Kymissä Jumalnimessä sahan pytingeissä, Saulin saadessa töitä Jumalniemen sahalla. Lapset kävivät paikkakunnan koulua. Jukka oli perheen yhdeksästä lapsesta neljänneksi vanhin.

Kymin kirkonkirjoissa on tieto, että Johannes on mennyt Venäjälle naimattomana. Hän lähti 25.5.1913 Hangosta Arcturus laivalla kohti Englantia Aksel-veljen vaimon Hilman kanssa. Laiva saapui 7.6.1913 Quebecin satamaan kello 3 ja lähti kello 22 kohti Coboltoa. Atlanti ylitetiin S.S. Empires of Britain, C.P.R. - Linen laivalla. Olivat terveinä koko matkan ajan. Hän avioitui Amerikassa. Avioliitosta on mahdollisesti lapsia, mutta tästä liitosta ja perheestä ei ole muuta varmaa tietoa.

Jukka Ahti oli New Yorkin (Suomalaisen) Työväenteatterin näyttelijä, joka lauloi noin 20 levyä Victor-levy-yhtiölle 1929-1931. Laulut olivat työväenlauluja ja operettisävelmiä. Hän teki joitakin laulujen sanoituksia. Perimätiedon mukaan yksi hänen rooleistaan oli näytelmässä "Lumimyrsky".

Hän muutti monen muun amerikkansuomalaisen tavoin rakentamaan Neuvosto-Karjalaa 1931 yhdessä toisen vaimonsa Katri Lammin kanssa. Alkuaikoina Jukka ja Katri olivat Leningradin Suomalaisen teatterin palveluksessa, mutta muuttivat n. 1933 Petroskoihin, johon Jukan nuoremmat sisaret Elina perheineen ja Ester olivat loikanneet Suomesta.

Petroskoissa Jukka ja Katri olivat Radiokomitean taitelijoita ja esiintyivät myös Suomalaisessa teatterissa. Stalinin vainojen aikana heidät

vangittiin 1937 ja Jukka teloitettiin 1938.

Katri Lammi karkoitettiin Äänisellä olevalle Olentsan kalkkisaarelle, jossa hän oli hevosmiehenä. Katri kuoli Valamon vanhainkodissa 1950-luvulla.

Jukka Ahdin tuotannosta voidaan mainita mm. seuraava teksti "Vapauden Aamu", jonka hän myös itse lauloi levyille.

*Rusko aamun sarastaa,
uusi päivä kajastaa
uusi aika kutsuu,
rentääkö tovert rynnistään
eespäin*

*Viha vatno pois,
rauhan luoda voi,
sopuointu yhtelstyö
sils liittykää joukko
rintamaan orjat kautta maan
vapautta vaatmaan jo
astukaa.*

*Uusi aika valoaan nyt luo
öiset varjot katoaa
Orjat nouskaa katsokaa
kuinka selvästi se lemmuaa
kautta ilmojen jo soi
katso vapauden aamun kol
nyt jo soi tovertit hol
on noussut vapauden aamun
kol*

*Kumma kaho rinnassaan
vapaustaulut huulillaan,
joukko sankka astuu
rintamaan,
he rentää rynnistään
eespäin
Viha vatno pois . . .*

Jukka Ahti esiintyi mm. laulajana 3.6.1928 Highland Parkissa ja lauloi kappaleet "This flower you gave me" ja "Sä olet mun".

Leo Kaupin kohtalossa kiteytyy myös niiden tarina, jotka löysivät kyllä paikkansa, mutta joutuivat myöhemmin poliittisen mielivallan murskaamaksi.

Leo Kauppi oli syntynyt 4. helmikuuta 1900 Kotkassa. Ensin hän oli innokas urheilija, jonka sydäntä lähellä oli paini, mutta pikkuhiljaa hän alkoi kiinnostua laulamasta ja esiintyi Kotkan alueen juhlissa.

Ennen tuloaan USA:han hän teki erilaisia töitä. Ollessaan merimiehenä hän päätti jättää laivansa sen ollessa Kanadan satamassa 1920-luvun alussa.

Hän jatkoi painimista myös Kanadassa ja voitti keskisarjan mestaruuden vuonna 1923. Pian tämän jälkeen hän siirtyi USA:n puolelle, asettuen ensin Detroitiin, josta hän muutti Bronxiin, New Yorkiin, jossa asui vuodet 1924-1931.

New Yorkissa hänellä oli enemmän mahdollisuuksia laulajana ja siksi hän päätti siirtyä kuplettilaulajaksi. Hänen vakituinen esiintymispaikkansa oli "Työn Tempe-

jatkuu sivulla 14

Finnairin viinikellari maailman paras

Maailman arvostetuimpana viinilehtenä tunnettu *Decanter* on palkinnut Finnairin Business-luokan viinivalikoiman maailman parhaana. Yhtiön viinivalinnat on tehnyt Finnair Cateringin johtaja Kari Palomäki.

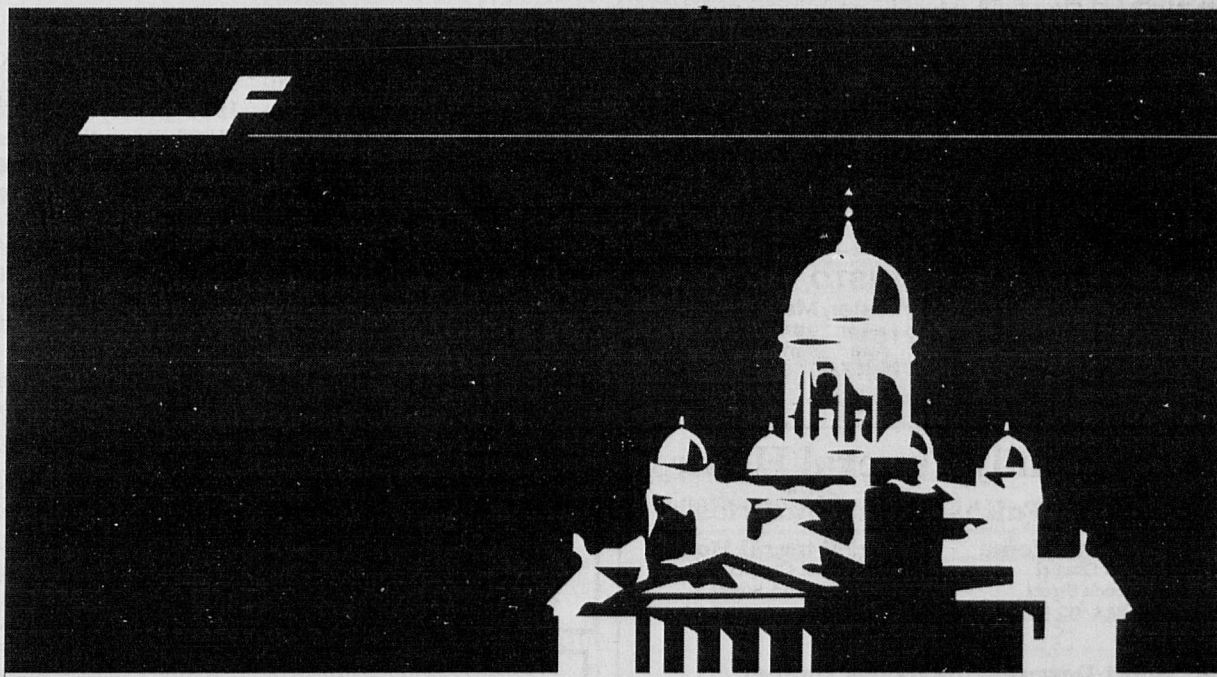
Viinilista on upea. Erinomaisen valikoiman edellytyksiä ovat laadukas punainen ja valkoinen burgundy sekä äärimmäisen hyvä bordeaux, sampanja sekä jotain mielenkiintoista uusilta viinialueilta. Juuri näin Finnair on viininsä valinnut, kehutaan perusteluissa.

Kilpailuun otti osaa 16 lentoyhtiötä. Ne arvostettiin matkustusluokittain. Ensimmäisen palkinnon First Class-palvelua tarjoavista lentoyhtiöistä sai Singapore Airlines. Business-luokan sarjan voitti siis Finnair, ja maininnan saivat lisäksi South African Airways ja American Airlines.

Finnairin viinit ostetaan nuorena suoraan tuottajilta ja varastoidaan Turussa sijaitsevaan viinikellarin. Viinin tukkumyynnin mahdollistuttua vuosi sitten Finnair nousi nopeasti Alkon ja keskuksliikkeiden jälkeen myynnin kärkisijoille 12 miljoonan markan vuosittaisella myynnillä.

Finnair on saanut tunnustusta myös palvelusta. *Business Traveller* -lehti palkitsi hiljan lentoyhtiösarjassa Finnairin vuoden 1996 seitsemänneksi parhaana lentoyhtiönä lyhyillä reiteillä.

Ykkösenä samassa sarjassa oli British Airways, toiseksi tuli Swissair ja kolmanneksi Air UK. Kokonaiskilpailun ykkönen, maailman paras lentoyhtiö oli edellisvuoden tapaan British Airways.

ON YOUR WAY TO FINLAND, ENJOY THE HIGHEST STANDARD OF SERVICE.

If you're planning a trip to Finland to visit family or friends, make it a trip to remember. Fly Finnair.

From the moment you plan your trip, until a reservation is made and you return home safe and satisfied, Finnair wants your trip to be all you want it to be.

That's why our reservationists are quick and knowledgeable, our airport staff specially selected and trained, our onboard service award-winning and our aircraft comfortable and meticulously maintained.

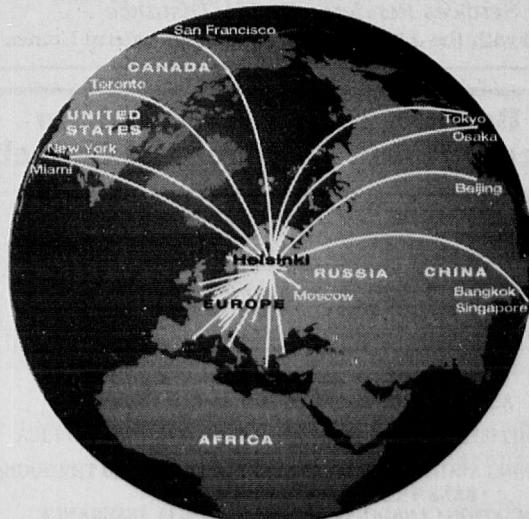
It's also why we offer excellent connections to Finland.

For information and reservations, call your travel agent or Finnair.

1-800-950-5000.

Uncommon concern for the individual

Finnair is a partner in the worldwide Delta SkyMiles™ program and smoke-free across the Atlantic. Visit our web site at <http://www.finnair.fi>

Toivo F. Wäisänen

FITCHBURG, MA - Toivo F. Wäisänen, 78, 50 Day St., kuoli tammik. 13, 1997 Burbankin sairaalassa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt heinäk. 18, 1918 Fitchburgissa Karl ja Maria (Knopp) Wäisänen poikana ja oli asunut paikkakunnalla koko ikänsä. Hän pääsi Fitchburg High Schoolista 1936.

Wäisänen työskenteli Decotone firman palveluksessa, jäädessä eläkkeelle 1950. Hän oli toisen maailmansodan veteraani.

Edesmennyt kuului Finnish American Club of Saimaan ja Fitchburg Senior Centeriin. Hän oli innokas hiihtäjä ja oli kuulunut Flopenofen Ski Clubiin.

Kaipaamaan jäi sisaruksen lapsi Jane Lashua Ashburhamissa.

Haustaustomisto Bosk, 85 Blossom St., huolehti hyljaisuudessa toimitetusta hautaamisesta.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella: American Cancer Society, 7 Oak St., Worcester, MA 01609 tai Diversified Home Care Services, 316 Nichols Rd., Fitchburg, MA 01420.

Jorma L. Kaukonen

MILL VALLEY, CA - Finlandia Foundationin entinen presidentti Jorma L. Kaukonen, 86, kuoli tammik. 8, 1997 kotonaan.

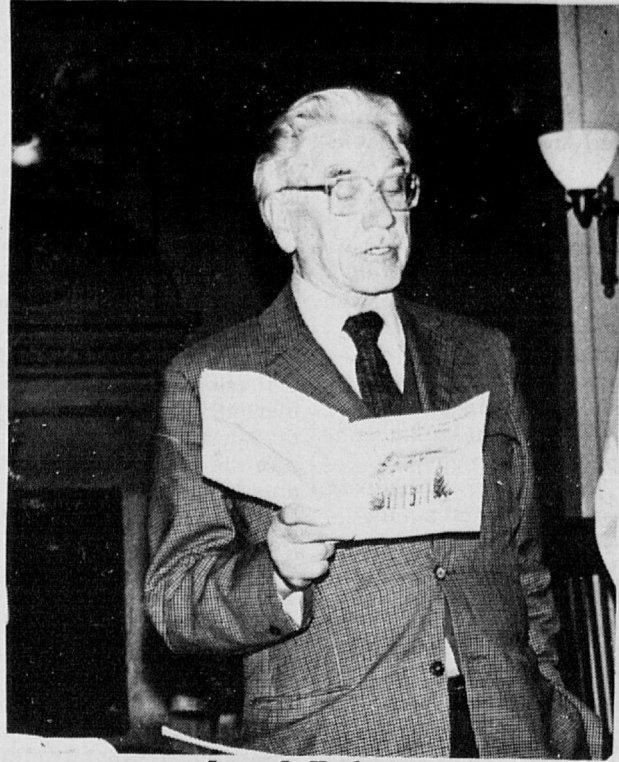
Hän oli syntynyt Ironwood, MI:ssa ja vietti lapsuusvuotensa Michiganissa ja Los Angelesissa, suorittaen opintonsa UCLA:ssa.

Kaukonen palveli armeijassa vuosina 1943-46, ja jatkoi opintojaan graduate-tasolla University of Michiganissa, valmistuen 1945.

Vuosina 1946-49 hän työskenteli U.S. sotilashallinnon palveluksessa työsuhteiden neuvonantajana Seoulissa Koreassa ja kaukoidän asiantuntijana kansainvälisten työsuhteiden virastossa vuoteen 1957.

Kaukonen pestautui ulkomaanhallinnon palvelukseen 1957 ja palveli työsuhteiden attaseana ja ensimmäisenä sihteerinä Manilassa, Tukholmassa ja Ottawassa.

Eläkevuosinaan edesmennyt oli aktiivisesti mukana su-

Kuolleita**Jorma L. Kaukonen**

malaistoiminnassa ja oli palvelut neljä vuotta Finlandia Foundationin presidenttinä. Kaipaamaan jäi puoliso

Beatrice L. Kaukonen, Mill Valley; ja kaksi poikaa, Peter Kaukonen, Oakland ja Jorma Kaukonen, Pomeroy, OH.

Lillian A. Wehkoja

SPENCER, MA - Lillian A. (Dufva) Wehkoja, 82, 20 Circle Ave., Sterling, kuoli sairauden murtamana tammik. 6, 1997 tyttärensä kotona Sterlingissä. Hänen puolisonsa Bernhard B. Wehkoja kuoli 1983.

Hän oli syntynyt Worcesterissa Antti ja Lempi Dufvan tyttärenä ja oli asunut 29 vuoden ajan Sterlingissä ennen äskettäistä muuttoa Spenceriin.

Kaipaamaan jäi poika Bruce W. Wehkoja, Sterling; neljä tytärtä, Betty J. Carlson, Holden, Joan P. LaForce ja Amy A. Shimkus, kumpikin Spencer, ja Deborah L. O'Malley, Sterling; kaksi veljeä, Ralph "Tyke" Dufva, Holden ja Alfred Dufva, Yarmouth Port; seitsemän lastenlasta; kaksi lastenlasten lasta ja sisarusten lapsia.

George E. Hyvärinen

FITCHBURG, MA - George E. Hyvärinen, 64, 1009 Main St., kuoli tammik. 4, 1997 kotonaan saamansa sairauskohtauksen seurauksena.

Hän oli syntynyt syysk. 25, 1932 Fitchburgissa Heino ja Evelyn (Kangas) Hyvärisen poikana ja oli asunut paikkakunnalla suurimman osan elämästään lukuunottamatta Ashbyn vuosia.

Hyvärinen oli työskennellyt 26 vuoden ajan Weyerhaeuser Co.:n ja Crocker Technical Papers Inc.:n palveluksessa. Hän seurasi kahdeksan vuotta Fitchburg High Schoolin talonmiehenä ennen kuin hän jäi eläkkeelle 1994.

Edesmennyt oli Korean sodan veteraani.

Hän oli innokas kalastaja ja kelaaja.

Hänen puolisonsa Anna A. (Cadwell) Hyvärinen kuoli 1988.

jatkuu seuraavalla sivulla

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER

Monumental Works

DAVID J. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

NORDGREN**HAUTAUSTOIMISTO**

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

Deware Family Funeral Homes**Serving All Faiths & Nationalities**

Deware Funeral Home
Wollaston Chapel
576 Hancock Street
Quincy, MA 02170

Hannel Funeral Home
Hannel Chapel
86 Copeland Street
W. Quincy, MA 02169

Directors

Scott Deware Matthew Hannel
(617) 472-1137

Affordability Plus Service

Advanced Planning • Cremation Service Available

Services Rendered To Any Distance

Affiliated with the J.S. Waterman - Waring Funeral Homes

Bosk Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

Ashburnham Memorial Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Sr. John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault Ina A. Davidson
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:

• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • ACA INSURANCE

AT-NEED SERVICES - CHURCH - CHAPEL - CEMETERY - RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

TILLINGHAST - Haudaustomisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY
452-1680

Hopewell Junction, NY
221-9234

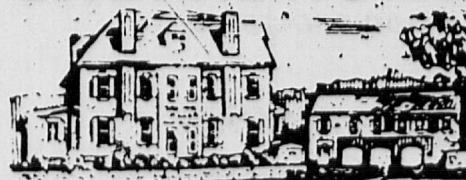
Fishkill, NY
896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113

42 Main St., Newport, NH

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY

Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

KUOLLEITA

Edna Elina Sweezie

CLINTON TOWNSHIP, MI - Edna E. Sweezie, 74, kuoli jouluk. 26, 1996 Macomb Hospital Center:ssä Warrenissa.

Hän oli syntynyt syysk. 29, 1922 New Ipswich, NH:ssä Kalle ja Emma (Lampi) Mäen tyttärenä. Hän avioitui Arthur Kujanpään kanssa 1941, ja 1963 Herman Schwartzin kanssa. 1971 hänet vihittiin William D. Johnstonin kanssa, joka kuoli 1980.

Vuodesta 1969 edesmennyt oli asunut Mount Clemensin alueella.

Kaipaamaan jäi lapset Irene Belg, Lansing, Barbara Casaccia, Troy, NH ja Gary Schwartz, Clinton; sisko Ily Dicker, New Ipswich, NH; kuusi lastenlasta; kolme lastenlasten lasta. Sisko Helen Mäki oli kuollut aikaisemmin.

Hautaaminen Clinton Grove hautausmaahan.

HYVÄRINEN . . .

jatkoa edellisluvulta

Kaipaamaan jäi poika Barry G. Hyvärinen, Fitchburg; velli Thomas Hyvärinen, Fitchburg; sisko Ruth Luoma, Westminster; kolme lapsenlasta; sekä sisarusten lapsia.

Hautaaminen Forest Hill hautausmaahan.

Seurakuntien uutisia

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaushetki HYVÄT UUTISET lähete-äänä joka sunnuntai-iltana asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Helmikuun hengelliset tilaisuudet pidetään 9. ja 23. p:nä klo 2 i.p. Elm St. Lähetyskirkossa. Mukana pastori Mikko Tervo. Tervetuloa!

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St.

Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntai-iltana klo 9:30 aamulla. Pastori John Buczynski saarnaa. Pikkulapsille on järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltaisin klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltaisin klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoina klo 2:00 iltapäivällä.

Messiah Lutheran seurakunta

Sunnuntaina, tammikuun 26. päivänä klo 9:15 aamulla pyhäkoulu, high school -luokkalaisten sekä aikuisten raamattutunnit. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollisjumalanpalvelus. Klo 6:00 ill. rukous- ja siunaustilaisuus sairaiden puolesta.

Lempi J. Eskola

FITCHBURG, MA - Lempi J. "Äiti" (Lager) Eskola, 75, 134 High St., kuoli tammik. 9, 1997 Burbankin sairaalassa sairautensa murtamana.

Hän oli syntynyt maalisk. 26, 1921 Kannuksella Suomessa Otto ja Hilda (Antilla) Lagerin tyttärenä. Suomesta hän muutti 1953, ensin Kanadaan ennen kuin asettui Fitchburgiin.

Edesmennyt oli työskennellyt kodinhoitajana ja kokkina useissa yksityisperheissä Fitchburgin alueella, ja joutui jättämään työnsä viime vuonna sairautensa johdosta.

Hän kuului Messiah Lutheran seurakuntaan ja sen Suomalaiseen Naisliittoon.

Kaipaamaan jäi poika Jorma M. Eskola, Treadway, TN; viisi tytärtä, Marja L. Warakois, West Roxbury, Vuokko "Karen" Theisen, Runnemede, NJ, Maiju L. Balas, Plymouth, Linda E. Forte ja Ellen M. Eskola, kumpikin Worcester; sisko Aune Isoniemi, Lake Worth, FL; 13 lastenlasta ja viisi lastenlasten lasta.

Puoliso Joonas S. Eskola kuoli 1977. Poika Martti S. Eskola kuoli 1945.

Hautajaiset pidettiin Messiah Lutheran kirkossa. Hautausmaahan Forest Hill hautausmaahan.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella Messiah Lutheran kirkon hyväksi, 750 Rindge Road, Fitchburg, MA 01420.

KOSKINEN . . .

jatkoa edellisluvulta

Ruhala oli kotoisin Suomesta ja oli syntynyt heinäk. 17, 1912. Amerikkaan lähtiesään hän oli saanut äidiltään Marialta matkaevääksi koplon psalmista 23, jotta se voisi ohjata parempaan tulevaisuuteen uudessa maassa. Heidät vihittiin kesäk. 7, 1942 Quincyssa.

Koskiset ostivat talon Weymouthista ja asuivat siellä 51 rehellistä ja aktiivista elinvuotta. Jenny kuoli lokak. 29, 1993.

Johnilla oli tapana kantaa mukanaan Stephen Grellettin lyhyttä kirjoitusta: "I shall pass through this world but once./Any good therefore, that I can do,/or any kindness that I can show/to any human being, let me do it now./Let me not defer or neglect it,/for I shall not pass this way again."

Kaipaamaan jäi kaksi sisarusten poikaa, George Koski ja Thomas Koski, kumpikin Floridassa, sekä runsas ystäväjoukko.

Keohane hautausseurakunta huolehti Faith Lutheran kirkossa jouluk. 21, 1996 pite-tyistä hautajaisista. Pastori James L. Kimmell toimitti siunaamisen, Rock S. Whiting toimi urkurina ja William Tuori lauloi soolon. Hautausmaahan Blue Hill hautausmaahan Braintreessä.

Aulis Nurmenniemen perhe järjesti hautajaiskavvit seurakunnan avustuksella.

Tiedot Walter O. Nisulalta

Eddie J. Lamminen Sr.

WILTON, NH - Eddie J. Lamminen Sr., 80, Holt Road, kuoli jouluk. 31, 1996 kotonaan.

Hän oli syntynyt marrask. 13, 1916 Auburnissa John ja Ingrid M. (Salonen) Lammisen poikana.

Wiltonissa hän oli asunut 78 vuotta. Hän kävi Wilton High Schoolia ja oli innokas baseball pelaaja. The Boston Bees (myöhemmin the Boston Braves) baseball -joukkue värväsi hänet syöttäjäksi 1930-luvun lopulla. Hän oli pelannut myös Wiltonin joukkueessa monta vuotta.

Lamminen oli työskennellyt yli 30 vuoden ajan kutomakoneiden korjaajana entisessä Abbott Worsted Mills tehtaassa. Myöhemmin hän työskenteli Draper Fuel Co.:ssa ennen kuin jäi eläkkeelle 1978.

Edesmennyt oli toisen maailmansodan veteraani. Hän harrasti ulkoilua, urheilua ja oli luonnonystävä.

Kaipaamaan jäi poika Eddie J. Lamminen Jr., Wilton; kaksi tytärtä, Ingrid Howard, Wilton ja Lin Robinson, Mason; seitsemän lastenlasta; ja neljä lastenlasten lasta.

Puoliso Eevelyn ja poika Wayne O. Lamminen sekä tytär Sandra M. Trow olivat kuolleet aikaisemmin.

Hautaaminen Laurel Hill hautausmaahan.

Aune Mineault

FITCHBURG, MA - Aune (Hokkanen) Mineault, 76, 306 Franklin Road, kuoli tammik. 9, 1997 kotonaan pitkän sairautensa murtamana.

Hän oli syntynyt syysk. 21, 1920 Gardnerissa Otto ja Amanda (Mäenpää) Hokkasen tyttärenä ja oli asunut Westminsterissä ennen kuin muutti Fitchburgiin 50 vuotta sitten.

Kaipaamaan jäi puoliso Hector W. Mineault; poika James H. Mineault, Leominster; sekä useita sisarusten lapsia.

Hautaaminen toimitettiin hiljaisuudessa Pine Grove hautausmaahan Hubbardstonissa.

Oiva A. Mäki

GARDNER, MA - Oiva A. Mäki, 91, Wachusett Manor hoitokoti, kuoli tammik. 7, 1997 Heywood sairaalassa sairautensa murtamana. Hänen puolisonsa Ellen E. (Berg) Mäki kuoli 1955.

Hän oli syntynyt Gardnerissa Nestor ja Fannie (Silverberg) Mäen poikana ja oli asunut paikkakunnalla elinikänsä.

Mäki oli työskennellyt monta vuotta valokuvaajana isänsä omistamassa entisessä Gardner Artist Studio liikkeessä. Eläkkeelle hän jäi 1963.

Kaipaamaan jäi kaksi poikaa, Robert N. Mäki, Gardner ja Donald O. Mäki, Winchendon; velli Kalervo Mäki, Franklin; ja neljä lastenlasta.

Hautaaminen Wildwood hautausmaahan.

Finlandia Foundation

New York Metropolitan Chapter

NEW YORK CITY - Finlandia Foundationin New Yorkin alueen jaosto kokoontuu perjantaina, helmikuun 14. päivänä klo 8:00 illalla Central Presbyterian kirkossa (6. kerros), 593 Park Avenue at 64th Street.

Elokuvaohjaaja Eila Kaarresalo-Kasari puhuu Suomen kansalliseepoksesta Kalevalasta.

Asuessaan New Yorkissa 11 vuoden ajan Kaarresalo-Kasari suoritti filmialan B.A. -tutkinnon City Collegessa. Hän on tuottanut ja ohjannut useita lyhytelokuvia, niiden joukossa palkittu Ampumarata, joka on ollut mukana monilla naisten elokuvafestivaaleilla.

Finlandia Foundation Boston Chapter

ARLINGTON, MA - Finlandia Foundationin Bostonin jaosto kokoontuu vuosikokouksen merkeissä sunnuntaina, tammikuun 26. päivänä klo 3:00 iltapäivällä Saint Paul Evangelical Lutheran kirkossa, 929 Concord Turnpike.

Kokouksessa käydään läpi vuosiraportit sekä sääntöjen muutosehdotukset ja valitaan toimihenkilöt ja johtokunnan jäsenet.

Nimityskomitea, Liisa Rosetti, Rita Nerg ja Tarja Cockell, ehdottaa seuraavaa listaa: *President-Elect*, Stefan Ahlblad; *Treasurer*, Sirkku Köntinen; *Program Chair*, Pertti Hasanen; *Newsletter Editors*, Marita Väkiparta ja Julie Laukkanen; *Nominating Committee*, Liisa Chanoff, Pirjo Silen ja Selja Halva.

Puhujana on Mikko Simon, joka opiskelee englantia Tufts yliopistossa. Hän toimii Suomen Yleisradion urheilu-toimittajana sekä viikottain ilmestyvän *Urhellulehden* NBA:n Yhdysvaltain toimittajana.

Lapsille on järjestetty omaa toimintaa Raija Niemisen johdolla.

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

NORTH-END
SUBARU-MAZDA
Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911 • 1-800-548-6699
ISUZU-SUZUKI
525 John Fitch Hwy., Fitchburg
(508) 345-1011 • 1-800-345-SAVE

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Eino E. Niinimäki
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

HUHTALA OIL CO.
198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
- New customers always welcome
- Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Petri Kauppinen teos julistaa murrosvaiheen alkamista

Tupakuhinoissa kihisee eroottinen riehakkuus

Millaisia olivat vuosisadan alkupuolella suomalaissa maalaistuvissa pidetyt *nurkkatanssit* - nykyajan kotibileiden vastine? Nuori koreografi Petri Karppinen on Suomalaisen Kirjallisuusseuran (SKS) arkistosta löytämänsä aineiston pohjalta koostanut teoksen, jossa tanssit päättyvät riehakkaaseen loppunousuun. Esitys saa Kino Helsingin kansoittaneelta nuorelta yleisöltä huikemat aplodit. Moista innostusta en ole kotimaisessa kansantanssiesityksessä nähnytkaan.

Vanhempi sukupolvi pudisteli päätään ja puhui "orgioista". *Tupakuhinoiden* yltyminen eroottisesti latautuneiksi hyppelöiksi oli yllätys tai kenties ihan shokki niille, joille kansantanssi edustaa pelkäämistä jotakin puhdasta ja harrasta, isänmaallisiin tunteisiin sitoutunutta.

Estystä katsoneen vanhemman polven asiantuntijan mukaan miehet kyllä saattoivat viinapäissään innostua nurkkatansseissa riehumaan, mutta naiset pyrkivät pitämään heidät aisoissa.

Kauppinen nurkkatansseissa nimenomaan naiset intouvat tanssimaan keskenään tyylillä, jonka leikkisät viittaukset kiimaan eivät jää katsojille epäselviksi. Naiset tekevät hinkkausliikkeitä ja tanssivat takana tulevan naisen jalka haarojensa välissä. Tämä naisten tanssi on merkitty muistiin Länsi-Suomessa, ja aineisto löytyy SKS:n arkistosta. Katetta nurkkatanssien organistiselle riehakkuudelle siis löytyy myös perinteisistä naisten tansseista.

Suomalaisessa kansantanssissa on nyt selvästi tapahtumassa suuri murros, jonka seurauksena kansantanssi on menettämässä neitsyytensä.

Kansantanssin "puhtautta" vaaliva vanhempi sukupolvi

Tupakuhinoissa dokumentoidaan vuosisadan alun kiellettyjä nurkkatansseja.

ei voi kuitenkaan syyttää murroksesta Petri Kauppinen kultaisia "pahoja poikia". Pikemmin häntä olisi aiheetta kiittää tutkimasta luovasta otteesta. Syypäitä näet ovat isovanhempamme, jotka pitivät hauskaa yleisesti tuomittavalla tavalla!

Nurkkatanssit tulivat tanssin eroottisesta luonteesta johtuen huonoon huutoon jo 1910-luvulla, ja jossakin vaiheessa ne julistettiin jopa laittomiksi. Innokkaat nuorisoseura- ja työväenyhdistysihmiset saivat tanssien mustamaalamiseen apua papeilta ja muilta vanhakantaisilta. Kansantanssi-

tutkimuksen kautta on ilmeisesti ainakin osaksi selvitettävissä suomalainen tanssikulttuurisuus.

Nyt on tietysti vaarana, että isien pahat teot lankeavat kolmanteen ja neljanteen polveen, ja *Tupakuhinat* saa uudelleen tuomionsa nuorisoseuroissa. Kauppinen teos epäilemättä tulee koettelemaan kansantanssiympyröiden toleranssia.

Taideteoksena arvioiden Petri Kauppinen *Tupakuhinat* on ehkä parasta, mitä uusi kansantanssi on muistiinmerkityn perinteen pohjalta tuottanut.

AULI RÄSÄNEN
(HS)

From the desk of Stig Häggblom:

Hiihtäminen on hauskaa, onhan se. Mutta missä hiihtää, kun ei ole lunta?

Esimerkiksi Saiman Puitto, joka vuosi sitten oli lumen vallassa, oli vielä tammikuun puolivälissä miltei kesäkunnossa.

Ja onhan myös myönnettävä, että pohjoismaisen pituushiihto ei vallannutkaan tätä Amerikan manertta niinkuin 60-, 70- ja vielä 80-luvullakin povattiin. Hikihihto lyö itsensä läpi, niin uskottiin. Mutta tosiasia on, että lasketteluhiihto jyllää edelleen. Sihen panostetaan, koska siitä raha irtoaa. Jos irtoaa. Riskipeliä on sekin.

Bostonista luoteeseen noin tunnin ajomatkan päässä on Nashoba Valley, sopivan kokoinen laskettelukeskus, jonne pääsee helposti tarvitsematta hankkia yösiijaa, koska illaksi ennättää jo kotiin.

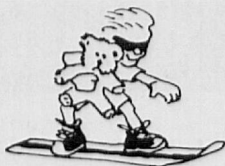
Alan W. Fletcher aloitti tämän, on laajentanut keskustaan ja kaiken aikaa panostanut koulutustoimintaan. Varsinkin lastenkursseja ovat suuressa suosiossa.

"Aluksi tämä oli vain harrastusta. Omistin maat ja

pidin muista hommissa. Mutta nyt tämä on minullekin työpaikka, koska olen jättänyt muut työt sikseen" Alan kertoo.

Pää on jo harmaantunut, mutta mieli on virkeä ja tyyliloinen. Kyllä siinä on pyörittämistä, kun kokonaista 250 hiihdonopettajaakin työllistetään. Hissit ovat lisääntyneet tasaisesti ja rinteet pidetään laskettelukunnossa konevoimin. Ja jos lunta ei tule taivaasta, sitä on "ammuttava".

Alan W. Fletscherin jatkuvan innostuksen voi ymmärtääkin. Kun koko homma 31 vuotta sitten aloitettiin, hänellä oli pieni tytär Pam Fletscher, joka kasvoi hiihtäjäksi tässä mäessä.

Pam Fletscher eli mäessä ja kehittyi siinä. Muuta ei tarvittu, ei suurempaa mäkeä. Pamista kehittyi olympiatason hiihtäjä. Vuonna

Hiihdossa se taistelu jatkuu

1988 hän oli USA:n olympiajoukkueen jäsen Calgaryssa ja eräs maansa parhaita hiihtäjiä.

Suomessa on yksi tätä keskusta paljon muistuttava paikka. Se on Kalpalinna Turengissa, lähellä Hämeenlinnaa. Koko liikkeelle lähdössä on vähän samoja piirteitä.

Kummallista kyllä laskettelun ihmiset eivät tyydy pieniin mäkiin. Taito paraneekin, kun mennään suurempaan. Sellainen on kuvitelma ja niin kasvavat suurikin keskukset.

Suurin kasvunvauhti vuosi sitten oli Mainen puolella Sunday Riverillä. Tänä vuonna suurimmaksi on noussut Sugarbush keskellä Vermontin valtiota, kaunis paikka, eikä kovin kaukana itse pääkaupungista.

Piti oikein mennä katsomaan toimivuutta, kun kuuli että edellisvuoden jälkeen oli käytetty 28 miljoonaa dollaria laitteiston parantamiseen.

Oliko väkeä? Hurjasti oli niitä, jotka pis-

tivät pöytään 47 dollaria mieheen päivässä, jotta pääsisivät konevoimalla ylös mäkeä ja sitten painovoimalla suksilla alas, ja taas uudestaan yrittämään.

Eikö pituushiihto ole sitenkin mukavampaa?

No, kyllä on, varsinkin jos kustannuksia lasketaan. Ja onhan se terveellisempääkin.

NASHOBA VALLEY

Reinille vankeusrangaistus ja ero

Suomen valtakunnansovittelija Jorma Reini on Helsingin käräjäoikeudessa tuomittu neljän kuukauden ehdolliseen vankeusrangaistukseen ennen joulua hänen kodissaan sattuneesta kahakasta.

Reini sai tuomion poliisin päälle ryntäämisestä ja poliisilauton vaurioittamisesta. Oikeus hylkäsi sen sijaan syytteen hänen tyttärensä kohdistuneesta pahoinpitelystä.

Hallitus käsitteli jo tuomiovuorossa esitystä Reinin erottamiseksi, mutta teki siitä päätöksen vasta seuraavana päivänä. Hallituksen mielestä Reini ei enää nauti sellaista luottamusta ja arvostusta, mitä valtakunnansovittelijan viran hoitaminen edellyttää.

Reinin seuraajasta ei ole selviä suunnitelmia, mutta työministeri Liisa Jaakonsaaren (sd) mukaan nopea ratkaisu on odotettavissa.

(Suomi-Seura)

Palkintokilpailu

Suomen evakelisluterilainen kirkko on antanut palkinnon toimittajalle Hannu Taanilalle. Kirkkoihin kuulumattomien seurakunnan keskus sai siitä idean palkintokilpailuun.

Kuukausittain järjestetään Internetissä <http://www.karetek.fi/%7Eveijone/kilpa.htm> palkintotehtävä. Kysymykset ovat Raamatun liepeiltä, mutta ensimmäinen tehtävä on kirjoittaa lyhyesti vaikka huumoria aiheesta: "Kirkko antoi palkinnon Hannu Taanilalle."

Osoitteessa <http://www.karetek.fi/%7Eveijone> löytyy paljon amerikansuomalaisia kiinnostavaa tekstiä. (ST)

URHEILUA

Janne Hänninen luisteli 500 m SE:n Calgaryssä

Janne Hänninen luisteli uuden Suomen ennätyksen 500 metrillä pikaluistelussa maailmancupin kilpailussa Kanadan Calgaryssä tammikuun 4. päivänä.

Hänninen sijoittui ajallaan 37,05 sijalle 21. Kilpailun tulostaso oli hyvä. Japanin Shimizu Hiroyasun voittoaika oli 35,50 maailmanennätyksen ollessa 35,39.

Joulukuun lopussa Hänninen luisteli 1 000 metrin Suomen ennätysajaksi 1.14,12. (STT)

ANJA LAURILA
HYPOLUXO, FL

Floridan suomalaisten keskuudessa toimii tarmokas urheiluseura North Star, joka kokoontuu Lantanani Suomi Talolla viikottaisille voimistelutunneille ja pöytätenniksen peluuseen.

Seuraa johtaa entinen nyrkkeilymestari Osmo Kanerva, joka myös vetää lenkkeilyä ja voimistelua kaksi kertaa viikossa Lake Worthin Bryant puistossa ja lauantai-iltoina John Prince puistossa. Osanottajia näihin urheiluharrastuksiin ilmestyy lähes sata terveydestään huolehtivaa joka viikko.

Urheiluseura North Starin puitteissa pelataan myös lentopalloa ja golfia, ja yhteinen retki on myös suunnittelun alaisena. Floridassa on tarpeeksi tekemistä kaikenikäisille ja -kokoisille, että mukaan vain!

Yksi seuramme aktiivinen jäsen on Pentti Siren, joka harrastaa ainutlaatuisia urheilumuotoja, liitoientoa (parasailing), vaikka tämä ei ainakaan vielä ole North Starin liikuntalaji.

Pentti kertoo innostuneena tästä uudesta mieliharrastuksestaan:

"Island Waves-niminen yritys kiidättää Lantanani uimarannan tuntumasta liito-lentäjiä päivittäin. Kahdella voimakkaalla moottorilla varustettu vene ajaa hurjaa vauhtia jopa kuuden mailin etäisyyteen rannasta merelle, jossa värikkäät laskuvarjot irrotetaan 'matkustajan' kanssa kohti pilviä. Liito-lentäjiä opetetaan myös laskeutumaan samaan veneeseen, josta lähtikin."

Pentti purjehti 1400 jalan korkeuteen ja otti matkalla jopa valokuvia. Vahva naulonköysi on kiinnitetty varjon

Liikuntaa on monenlaista

Purjelentoa Floridassa.

Kuva: Anja Laurila

ja purjehtijan välille ja hän voi tarpeen tullen itsekin ohjata lentoaan.

Purjehdus kestää n. 15 minuuttia, josta veloitetään 300 jalan korkeudesta 30 dollaria

ja 600 jalkaa taivaalle maksaa 50 dollaria. Jos olet vakituinen asiakas, voit saada vähän alennusta hintoihin.

Suomalaisalueen asukkaat näkevätkin usein näitä mo-

nenvärisiä varjoja leijallevan sinisellä taivaalla. Viime sunnuntainakin yksi sellasi Half Moon Bay -alueen yläpuolella, ja arvelimme sen olevan Sirenin Pentin.

Terveiset Lepokodilta!

Meillä on taas ollut touhukas viikko. Ohjelmaa on ollut jos jonkinmoista ja onneksi myös osanottajia on piisannut.

Torstaina meitä viihdyttivät Leo Jaakkola, Charles Hedlund ja Elina Kuronen; tuttu kolmikko. Kiitos teille.

Perjantaina mukavan rantaretken jälkeen saimme nauttia Knutilan parivaljakon laulunlahjoista. Yllätysvieraina Lepokodilla pistäytynyt Paavo Hilska osallistui ohjelmaan parilla ruusuntuoksuisella laululla. Kiitos teille jokaiselle, kun pihistelemättä jaatte lahjojanne.

Lauantaina Lepokodin Ystävät viettivät 25-vuotisjuhlaan-

sa Annan Majalla. Elina Kuronen oli suunnitellut tilaisuuteen erittäin tasokkaan ohjelman, jonka hän myös taidokkaasti juonsi.

Uskomatonta, että "Ystävät" ovat olleet Lepokodin ystäviä jo 25 vuoden ajan. Kaiken vaivannäköne ja vuosikymmenten huolenpitoon jälkeen voi hyvällä omalla tunnolla todeta, että ilman teitä ei olisi meitä. Eli tuskin Lepokoti olisi näin hyvin toimiva laitos ilman teidän apuunne.

Teitä ei milloinkaan voi kiittää tarpeeksi.

Janet Kivi ja Henry Forster ilahduttivat meitä maanantai-ilta-illanpäivänä Kauko ja Eino Lehtosen kera. Pojat ja tytöt pistivät parastaan ja tuloksena oli sitten erittäin nautittava ilta-ilta.

Minulla oli vihdoin ilo tavata Vattulaisen pariskunta. Eleanora ja Heimo viihdyttivät meitä hupaisilla tarinoillaan ja värikkäällä esityksellään. Eleanora lauloi ja tanssi ja

hänen pukunsa yksinomaan toi hymyn monen huulille. Se oli todella kaunis. Kiitos teille kummallekin.

Kiitos vanhoillis-lestadiolaiselle seurakunnalle ja Don Lahdelle keski- ja loppuviikosta hartaushetkestä.

Aina sattuu ja tapahtuu, jos asuu Lepokodilla. Meillä on joka päivälle ohjelmaa jos jonkinmoista: askartelua, bingo, kuoroharjoituksia, kellausta, voimistelua, pelihetki, raamattupiiri jne.

Täällä asuvat Amerikan virkeimmät ja suloisimmat mummut ja papat!

Hyvää viikon jatkoa, hymyilään, ja jos on oikein kivaa, niin nauraa hekotellaan,

ANU

Destructive Forces

by Santeri Alkio
translated by Richard Impola

continues from last week

CHAPTER TWELVE

Frost has ruined the crops, and the future looks bleak for the community. Alkio has written this novel partly to honor the Finns who survived the terrible famine and those who perished in it. This chapter has a passage on the "juniper folk" (katajakansa) a name often applied to Finns by writers to indicate their toughness and their ability to survive.

When the sun rose that morning it cleared the sky of stars, hiding their malevolent, threatening eyes. But it was too late — there was perhaps a half-inch of frost on the ground, and ditches and ponds were solidly frozen over. The grain stood with slender heads bowed. Gray-clad gnomes, heavy as stone and remorseless as death, hung on their shoulders, like cold hands wringing out the last drop of life fluid. The sun looked confused, its rays murky. But soon it rose higher, came closer. Looking up apprehensively at their blood enemy, the gray gnomes bowed the heads of grain one last time, loosened their grip, then slithered down the straws in good order, retreating with a mocking sound. Freed from the weight, the slender necks of the grain stretched out into the natural posture of death. How thin and tired they seemed! Down their shrunken stalks oozed the heavy perspiration of pain.

Clouds rose from the west and lined up side by side in front of the sun as if seeking its warmth.

On earth it was cold again, very cold. Trembling with chill and grief, the people rubbed their hands and sent prayerful glances toward the hearth of heaven — When would it appear so that its warmth could flow to them too? But a constant cloud-cover hid the sun until evening. And the perspiration froze again to the gray hair of the dead grain heads and to their shriveled, sapless stalks.

* * *
The village blacksmith, whose cottage and smithy were on a hill with some twenty other cottages, had sat up on his cottage bench the whole night, but

now in the morning, worn out and weary, he lay asleep. After spending the night with him, his wife had driven the children out in an effort to keep the house quiet and was going silently about her chores. Seeing him asleep gave her a kind of consolation...Some comforting thought must have occurred to him, since he had found rest and peace, she mused, trying to drive away her own gloomy thoughts. She heard one of their four children coming noisily toward the cottage, and rushed out to keep him from waking his father.

"Mother, did the frost get our barley?" six-year-old Iikka asked as his mother came out. "Herkkö says it has."

"It has, my child."
The boy looked very sad. "But it's the same as yesterday," he argued. "It has grain heads and kernels and everything."

"There is no life left in the kernels," she said.

That Iikka could not understand. Actually the whole thing mattered to him only because he was having an argument with his older brother and felt that his mother's testimony would make him the loser.

"Mother, mother, there's ice here!" came the bright, triumphant voice of a five-year-old girl from the edge of a ditch beside the lane.

"Go and see that Sanna doesn't fall into the ditch," the mother ordered the oldest boy who was busy near the barn. She herself hurried into the cottage, for Mikko Siikalahti was coming up the path from the lane, a piece of iron in his hand. She awakened her husband to tell him that the master of Siikalahti was coming to the shop, and would start making remarks if he found him asleep.

"Let him," said the blacksmith, closing his eyes, which did not, however, remain closed.

Mikko entered the room. "Good morning."
"God willing," replied the woman.

"Do you plan to go on sleeping?"

The blacksmith rose to light his pipe and said:

"There's nothing better to do — or did you bring me some work?"

"This ought to make a bar for the storehouse door — or what do you think?" Mikko looked at

the rusty piece of iron in his hand.

"Why not? If it won't make a strong one, then it'll make a weak one."

"A weak one?"
"That's what I said: If it won't make a strong one, then it'll make a weak one."

"Why wouldn't this make a strong one, a good solid piece of iron like this, huh?"

The blacksmith thought it was fun to tease the persnickety Mikko.

"Well, it could turn out to be a strong one."

"Or maybe a weak one?"

The blacksmith felt like laughing, although he was not in a cheerful mood. He took the old piece of sled-runner iron from Mikko and said in answer to his last question:

"Well, maybe so. It's rusty and so thin... and it will burn and so on." The blacksmith knew from previous experience and could see in Mikko's eyes that if he had to buy a new piece of iron to replace the old junk, it would break his miserly heart.

"Do you have a stronger piece of iron?" Mikko asked, still studying and tapping the old one.

"I don't right now. Let's just use that one. In years like this, thieves are not very strong."

"Hmm!" said Mikko, intending to look around the shop to see if he might find something there.

"God sent us a hard night," said the blacksmith's wife.

Siikalahti straightened his small frame, coughed, and said in a louder voice:

"Yes, God has sent His punishment because pride has swelled so greatly. The poor will find it hard to stay alive. A barrel of rye will cost at least forty *markkas* this winter." As he spoke these words, he turned to the smith as if for confirmation. If the smith had argued against him, he would have cried out in a still sharper voice, "It will cost that much — you'll see." Then he would have laughed and said, "Let the smith think what he likes, what do I care...but rye will cost forty *markkas* a barrel this winter."

The smith frowned and went out without saying a word. His wife too was silent. Mikko followed the blacksmith into the shop.

The sun had been momentari-

ly visible in its usual place in the sky, but had still not dissolved the thick gray rime that stuck to the walls like glue. Now again it darted behind the clouds as if it meant to hide there.

Little by little a group of men from the community with nothing to do that day gathered in and around the shop. Among them were farm owners and men from the hill cottages. Last night had left its stamp on all their cheeks. Some reacted to the destructive freeze with a defiant rage, others with a stupefied despair.

At first the discussion was limited to brief remarks about last night's destruction. The jokes and arguments, always present on summer evenings when the men gathered at the shop to meet and arm-wrestle were completely absent. There was not so much as a twinkle in the eye.

The smithy stood on a low, rocky hill where small, humble cottages, some ramshackle and others in better condition, stood scattered about wherever there was room among the rocks. A stranger might have felt the rocky slope to be a less desirable place for a cottage than a bare crag, but since the first cottages had been built there many generations ago, where no rent was charged, the people, in whose nature there was much of the juniper, began to break up the rocks and roll them into piles. And there they found soft soil which in good years would provide enough potatoes for the family. From the rocks they built massive stone walls around the irregular little potato plots, and with those that were left over, they built huge heaps, which, like the grave mounds of mountain spirits, could be seen from as far off as the village. These potato fields had cost many a drop of sweat. And anyone who had to rent them from the owners found out that a high value was placed on them.

Tough, twisted, age-old junipers grew amid the undisturbed stones — or eked out their last years rather than growing. An occasional stunted-looking mountain ash tree strove to exist in harmony with the junipers, its mossy bark telling of years without number. Everyone recalled seeing those same 12-foot trees growing there "for as long as he

could remember." But the cottage-dwellers had a kind of spiritual kinship with them, for even the children did not abuse the life out of them, or break their branches irremediably. They were treated as neighbors, sometimes better, sometimes worse, always familiarly, but never shamefully.

Once it had been like that. But now the usual warm feeling of security did not fill the breasts of the men who stood leaning against the wall of the smithy or sitting on the rocks before it. For although the fields still looked like seas of grain, and their green color had not changed significantly since yesterday, the men were still sure that last night's frost had drained all life from them. It was the kind of feeling one sometimes gets when sitting alone in a twilight cemetery, gazing at the weathered gravestones whose uneven rows extend as far as the eye can see in the dusk. The men gazing at the rocks and stone fences adorned with white frost were no heroes, no exceptionally brave men. Their potato plants, so recently alive, were now beginning to emerge from the frost as black, dead, rotting stubs. Their creased brows and staring eyes showed that they fully understood what the future would bring.

It did not, however, cause them to cry out their fears, or complain aloud of the pain in their souls. In the gloomy discussion of the subject that circulated among them, no one mentioned his own fate, his own personal grief, but rather the dismal times that were threatening the country as a whole. Everyone seemed to want to hide till the end his own worry about food, to carry his own burden. In some way they bore a remarkable resemblance to the junipers, which tenaciously eked out their late years in the almost soil-less rocky crannies; men and trees might have been kinsmen.

Along the road from the next village, a small, lame old man carrying a pack on his back came shuffling along.

"God have mercy and help us," they could hear his voice saying before he had even reached them. "What do you poor men plan to live on? The only men in the community who

Don't let the weather fool you Start planning for FinnFest USA '97

MINOT, ND - Thousands of Finns will travel to Minot June 19-22 for FinnFest USA, an annual festival that is actually open to anyone interested in the culture and history of Finland.

For four days, Minot's All Seasons Arena will be the hub of all things Finnish, featuring foods, crafts, exhibits, educational sessions, song and dance, drama, an annual banquet, a marketplace and other activities centered around the culture and history of Finland.

This year is the 100th anniversary of the legendary "Flying Finn" Paavo Nurmi, and the anniversary will be recognized during the festival. Various national Finnish American organizations will also hold their annual meeting in conjunction with the festival.

"This event gives people of Finnish heritage a chance to learn about their ancestry in an enjoyable, fun fashion," said Finnfest chairman Marion Bottila Anderson. "It is an economical and enjoyable vacation for the whole family. We're looking forward to providing a festival that people will never forget!"

Minot offers many other enjoyable activities for people attending the Finnfest, such as the Scandinavian Heritage Park, a zoo, parks, good shopping and "very friendly people," Anderson said. The International Peace Garden separating the Canadian and United States borders is within easy driving distance.

The Dakota Finnish Society is expecting from 5,000 to 10,000 Finns in Minot for the festival. Anderson encourages people planning to attend Finnfest USA '97 to contact the Minot Convention and Visitors' Bureau as soon as possible to register for the convention and reserve rooms.

For more information, call the Minot CVB; at 701-857-8206 or write them at 2400 SW 10th St., Minot, ND, 58701.

Minot CVB

Sarmanto fellowship established at UMN

MINNEAPOLIS, MN - The University of Minnesota announces that Mrs. Aina Swan Cutler has created yet another Fellowship, in the amount of \$50,000, this time to fund scholarship for School of Music composition students.

The Heikki Sarmanto Fellowship is so named to honor Mr. Sarmanto, who is a highly talented composer and pianist in the fields of jazz, symphonic and vocal music. Sarmanto, along with his quintet, spent a week here in November, working with music students with whom his quintet performed two full concerts of his music at the end of the residency.

Two years ago, Mrs. Cutler made a \$250,000 donation to the School of

Music to promote an annual performance of Finnish music. The Swan Cutler Finnish Music Performance Fund supports Finnish jazz, classical, and folk music performances by Finnish as well as American artists performing selections from the Finnish and Finnish-American repertoires.

Last year, world renowned baritone and leading soloist with the Finnish National Opera Jorma Hynninen gave the first annual performance of Finnish music. At that time, Mrs. Cutler, who is very impressed with Hynninen's talent, announced that she was creating a fellowship, in his name, to provide scholarship funds to a male student studying baritone vocal music. That Fellowship, too, is in the amount of \$50,000; the holder of the Fellowship is known as the Jorma Hynninen Scholar.

Mrs. Cutler, an established poet and lyricist in her own right, is also a prominent translator of Finnish poetry and has provided many English language settings of important Finnish songs. A Finnish-American from the Boston area, Mrs. Cutler is also a patron and supporter of Finnish culture, having established a fund at the Harvard Music Library for the purchase of Finnish music.

University of Minnesota

Aina Swan Cutler

Photo: Daniel Schaffler

A Nordic Center

ASF purchases site for Scandinavia House

NEW YORK, NY - Edward P. Gallagher, president of The American-Scandinavian Foundation, has announced the purchase of a 26,000 sq. foot building in New York City that will become Scandinavia House - A Nordic Center. Located on Park Avenue, between 37th and 38th Streets, the building will be substantially redesigned to house an auditorium, exhibition galleries, conference rooms, an information center, cafe and book shop.

In announcing the purchase, Mr. Gallagher stated "Acquiring this building is a crucial step in the establishment of a permanent facility to showcase Scandinavia in the United States. When it opens in the Fall of 1998, Scandinavia House will be a center for the exploration of the life of the five Scandinavian countries, promoting their cultural and business interests on a scale that has been impossible until now."

A major campaign is currently underway to raise the funds needed for the transformation of 56-58 Park Avenue into Scandinavia House. The campaign goal is \$15 million and a substantial amount has

already been raised toward the realization of that goal. A lead gift of \$1 million has been pledged by AB Volvo with additional major gifts from the LEGO group and Stolt-Nielsen Inc. as well as from ASF Trustees. The purchase of the site for Scandinavia House could not have gone forward without the commitment of these generous contributors.

The American-Scandinavian Foundation (ASF) serves as a major trans-Atlantic link

between the United States and Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden in the areas of educational and cultural exchange. Founded in 1910, ASF is a publicly supported, nonprofit organization that carries on an extensive program of fellowships, grants, trainee placement, publishing, membership offerings and cultural activities. It is headquartered in New York City and has alumni, donors and associate members worldwide. ASF

Laskiainen in Palo

Jan. 31 - Feb. 2

MINNEAPOLIS, MN - The annual Laskiainen celebration in Palo, Minnesota, will take place from January 31 through February 2 at the Loon Lake Community Center, 3816 Highway 100.

This year marks the 60th anniversary of the event, and a special dance, The Queen's Ball, has been scheduled for Friday evening, January 31. All of the former Laskiainen queens have been invited to attend, big band sound dance music will be provided by Sentimental Journey.

Prior to the dance on Friday there will be a cross country ski trek around Loon Lake on a route illuminated by ice candles.

Other activities available throughout the weekend include, of course, the celebrated slide from the top of the hill onto the lake, and the Vippukelka or whip sled.

Crafts include spinning, weaving, knitting, felting, basketry, woodworking and, of course, flax processing will be demonstrated on both Satur-

turn to LASKIAINEN page 11

Berkeley Kaleva Lodge to fete Kalevala Day

HARRI SIITONEN
BERKELEY, CA

For the first time in several years, Lodge 21 of the United Finnish Kaleva Brothers and Sisters, will stage a Kalevala Day celebration Feb. 23, 2 p.m., at Finnish Brotherhood Hall at 1970 Chestnut St.

Among program features will be a talk by Sue Välimaa on "The Kalevala and Finnish Values in America - Generational Differences." She is a PhD candidate in the history of religions, Graduate Theological Union and the Finnish Studies Program at the University of California at Berkeley.

Emil Petäjä, internationally renowned pioneer fantasy and science fiction writer, is scheduled to read a selection from one of his four novels on the Kalevala theme. In 1995, he was honored with a lifetime achievement award by the Science Fiction Writers of America.

M.E.A. McNeill Draper will read from her 1993 children's book, *The Magic Story Singer*, based on the Kalevala.

Gian Oddone will play piano

selections from Sibelius.

The Brotherhood Singers will do a choral performance of "Tuuditan tultoroista" from *The Kanteletar* and "Onnelliset" by Aleksis Kivi.

Wes Ludemann and Keith Grant will play several kantele selections from Finnish folk poetry.

Paula Erkkila will sing several folk and Kalevala poems in Finnish and play the kantele.

Irja Friend and Harri Siitonen will perform a bilingual dramatized reading from "The Joys and Sorrows of Väinämöinen," a play by Irja Friend, which was performed at the 1985 and 1986 FinnFests, in which productions both had participated as Väinämöinen and Louhi.

Plans include a display of Kalevala-inspired artwork. People attending are encouraged to dress in traditional Finnish national and regional costumes to lend a festive air to the occasion. Refreshments will follow.

A \$5 minimum voluntary donation would be appreciated for the Hall Building Fund. For information, call 510-845-5352 or 510-849-0125.

Väinämöinen Lives!

DATE: Friday, February 14, 1997

PLACE: Central Presbyterian Church - 6th Floor, 593 Park Avenue at 64th Street, New York City

TIME: 8:00 p.m.

PROGRAM: Väinämöinen Lives! The Spirit of Kalevala National Epic Shapes Up Modern Finland.

Filmmaker Eila Kaarresalo-Kasari will give a lecture talk based on our National Epic Kalevala.

Eila Kaarresalo-Kasari was born in Finland, but lived in New York City for 11 years. She received a B.A. from the City College in New York majoring in film. She has produced and directed several shorts, such as the award winning "Finnish Frustrations" (*Ampumarata*), which has been shown in most women's film festivals around the world. It is still actively shown today, over 25 years after its original release.

In 1989 Eila started a new career as a lecturer on male-female relationships conducting seminars on "How to Approach the Opposite Sex." The Finnish Broadcasting Company's TV1 made a documentary on Eila and her students.

Eila was also the President of the Ladies Club of the Finnish American Society in Helsinki. She is married and is the mother of a teenage daughter, Melissa.

Thank you to: Douglas Nielsen, the MC, Anna-Liisa Rintala and Eric Salonen for organizing and producing a most memorable and wonderful Independence Celebration.

Also to Tuula & Anneli Catering and to the Consulate General of Finland and Finnair for donating the Coffee Hour after the festivities program.

And last but not least, thank you to the Guest Speaker, Dr. Austin Flint, for an immensely interesting and touching speech, to Soprano Annika

Myllari, organist/pianist Eero Richmond, Mr. Alpo Niskanen and Rev. Pentti Palonen for providing a great program.

And Thank you to: Co-Chairpersons Eilina Aarnio and Polly Ketro for once again organizing a most wonderful and festive Christmas Party.

Special thanks to the Smiths for their tremendous help and to Finnair and our Board Member, Bo W. Long, for the great raffle prize, a round trip ticket to Finland. The lucky winner was Leena Kuivanen of New York City.

Welcome new members: Marjukka Kaminen-Mosher, Mr. and Mrs. Alpo Niskanen and Mrs. Maarit Raade-Nahas.

Special happy birthday to Hannele Troise!

Anyone interested in joining the Dinner Dance Committee, call Maija Arbolino (212-983-5272) or Maureen Hakala (212-678-0453). The year 1997 will be Finland's 80-year celebration as an independent nation and the Finlandia Foundation Metropolitan Chapter would like to honor the year with a festive Annual Gala Awards Dinner Dance.

Other Finlandia Foundation events to come

Jan. 24-26 "Weather Permitting" - Finlandia Foundation Annual Winter Ski Weekend at the Williams Lake Resort in Rosendale, New York. The resort features cross country skiing on miles of groomed ski trails, ice skating, tobogganing, video game room, fireplace lounge and cocktail lounge. For further information call Petra Tabry, 914-793-7424.

Mar. 7, 7:30 p.m. - Annual

Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter

Finlandia Foundation Gala Dinner Dance at the Waldorf-Astoria hotel in New York City.

This event is the only fund raiser for the Finlandia Foundation Scholarships and Grants. Did you know that the Finlandia Foundation is by far the largest, private supported of Finnish culture in this country? The Foundation grants annually over \$70,000 in scholarships and grants to Finnish and American recipients.

Apr. 11, 8 p.m. - Membership meeting with program at Central Presbyterian Church.

May 9, 8 p.m. - Membership meeting with program at Central Presbyterian Church. Annual Meeting.

Jun. 22, 10:00 a.m. - Special notes: Metropolitan

Finlandia Foundation Annual Picnic at Williams Lake Resort. Information to follow.

Other events

Nov. thru May - Children's Film Festival at the Museum of Radio and Television, 25 West 52nd Street, New York City. Finland, Denmark and Sweden are represented at the Annual International Children's Film Festival (212-621-6800).

Feb. 26, 5 p.m. - Finnish mezzo-soprano Monica Groop Recital at the Alice Tully Hall, 70 Lincoln Plaza, Lincoln Center, New York City (212-875-5000). Note: Our Chapter of the Finlandia Foundation presented Monica Groop at the Artist Debut Series at the Weill Recital Hall at Carnegie Hall in 1994.

Museum of Art Gift Shop has Alvar Aalto and Timo Sarpaneva vases for sale.

The Finnish Ministry of Education/Opetusministerio is organizing Finnish Language and Culture Courses in Finland during the summer of 1997.

July 1-24 - Rauma, Beginner's course; Kuopio, Advanced Course I.

July 8-25 - Savonlinna, Advanced Course I

July 1-24 - Jyväskylä, Advanced Course II; Helsinki, Most Advanced Course

For application and more information contact: OPM, Hallinto- ja Esikuntatoiminta, Meritullinkatu 10, 00170 Helsinki, Finland. Tel: 011-358-9-134-171, Fax: 011-358-9-135-9335 or Telex: 122079mined fi.

Fully documented and completed applications have to arrive at the OPM office no later than February 28, 1997.

Finlandia Foundation
New York Metropolitan
Chapter Inc.

Finlandia Foundation Boston Chapter

Annual meeting

The Annual Meeting of Finlandia Foundation - Boston will be held on January 26 at 3 p. m. at Saint Paul Evangelical Lutheran Church, 929 Concord Turnpike, Arlington (MA).

The business meeting consists of annual reports, approval of proposed changes to our By-laws and the election of officers and directors.

The By-laws Committee, consisting of Helmi Sharrillo, Vera Smith and Carol Parssinen, submitted a copy of the proposed changes to our by-laws at the December meeting. A formal vote shall be taken for their approval at the annual meeting.

The Nominating Committee, composed of Liisa Rosetti, Rita Nerg and Tarja Cockell, will present the following nominations to be voted upon: President-Elect, Stefan Ahlblad; Treasurer, Sirkku Konttinen; Program Chair, Pertti Hasanen; Newsletter Editors, Marita Väkiparta and Julie Laukkanen; Nominating Committee, Liisa Chanoff, Pirjo Silen and Seija Halva. Nominations can also be accepted from the floor.

All members whose dues are paid up to date are eligible to vote at this election. Anyone needing to bring his or her

membership up to date can mail a check to Liisa Chanoff, 266 Sudbury Street, Marlboro, MA 01752, or pay at the Annual Meeting. Make checks payable to the Finlandia Foundation - Boston. Annual dues are \$10. per year, and \$5. for Seniors. Those over 80 years of age are exempt from paying membership dues and still retain the full privileges of membership.

Following the business meeting, our speaker will be Mikko Simon, an English Major at Tufts University. Mikko is currently a Sports Radio Correspondent for the Finnish Broadcasting Company and NBA/United States Correspondent for *Urheilulehti*, Finland's leading weekly sports newspaper. In these positions he submits interviews and stories on American sports, including regular coverage of the NHL and NBA season.

During the summer of 1996, Simon was an Olympic Games production assistant for the Finnish Broadcasting Company/Television, Atlanta (GA). He participated in all aspects of daily Olympic Games broadcasts, arranging and conducting interviews, and serving as translator and an interpreter for Olympic Team members and officials

from various countries.

Children's Program

Raija Nieminen has informed us that she will be available during the meeting to coordinate crafts and activities of the youngsters. She usually tries to come up with interesting activities for the children to participate in which relate to the program or season.

In the event of inclement weather, for meeting cancellation information, call 617-648-7815 or 617-396-3082.

Recap of Christmas Meeting

At the Chapter's Christmas party on December 1, Mimmu Hartiala-Sloan and Raija Nieminen coordinated the children's dances and presentations.

In the spirit of the season, Mimmu enlightened the audience with stories of traditional Finnish celebrations and traditions.

Interspersed between the fascinating descriptions was group singing of familiar Finnish as well as English Christmas carols, accompanied by Roy Helander at the piano.

Anna-Laura Sloan led the

turn to BOSTON page 13

RAIVAAJA

SUBSCRIPTION
AND/OR
ADDRESS CHANGE

NAME _____

ADDRESS _____

New subscription _____

Renewal _____

Payment \$ _____

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Raivaaja
P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600
Phone: 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

FINNISH-AMERICAN REST HOME
AMERICAN-FINNISH NURSING HOME
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FL 33461
TELEPHONE (407) 588-4333

Enjoy independent living in our beautiful Rest Home or if needed, 24 Hour Care in our Nursing Home. Live in a Finnish atmosphere at affordable rates. Call or write for further information.

DESTRUCTIVE FORCES

from page 8

have any grain are Mikko Siikalahahti and Grandpa Märkänen. And Valee Varpula has a little too."

The old man, Hölmö-Tuppu, sat down on a stone, his mouth twisted as if he were crying. Yet there was something ridiculous about him that amused the others. Some of them were already smiling. After a brief silence, Hölmö said, as if the thought had just occurred to him:

"Mikko Siikalahahti has a god-awful heap of grain...now is the time...I know him well."

"What?" said Mikko Siikalahahti, stepping out of the smithy on hearing his name.

Hölmö leaped to his feet looking frightened.

"Judas! Well, I didn't say anything bad, and a poor beggar who babbles on shouldn't...I just said you had grain, if others have food..."

"What about my grain?"

"Now don't get angry...But those men were standing there idle with their hands hanging, so I thought I should babble something at them. They call you names if you don't talk. How can you men be so lazy? How do you expect to live?"

"What about yourself?" someone asked.

"God will take care of Tuppu. Tuppu has always eaten pure bread, always. Tuppu has no wife or kids, a single man can always live. But why did a weak man like you take a wife, Mai-

ja's Sameli?" His remarks were addressed to a young man who was leaning against the store-room. "I told you when a crop failure came, your wife and children would soon be under the sod," he went on. "But you wouldn't believe me. Now you're so thin you look as if you'd been drawn through a knothole. You'll never live the year out. You'd better start thinking better thoughts, you poor man."

As sadly true as Hölmö's chatter was, the men had to laugh. He went on, tapping his cheek:

"Tuppu has always had red cheeks." But as if his joking had suddenly begun troubling his conscience, he said:

"Lord God, what a night!"

Mikko Siikalahahti, whose fear of parting with money was already beginning to trouble him, took the smith aside and asked him about the iron:

"Well, how much will it cost?"

"About twenty cents."

"I'll add it to the earlier bill..."

"To the earlier bill? Why bother with such a small amount? Give me a little bread instead."

"Well, that'll take care of the old debt too."

"Yaah, and it won't make you poor...but it won't come close to paying it off, my good man."

Siikalahahti muttered something

unintelligible.

"What?" asked the smith.

"Well, uh, send your kid to get it. But I'll give you only one loaf. That's enough for a job like this."

"You can give at least two, your loaves are so small."

"They're no smaller than others'...Why should they be?"

"They are."

"They aren't. Don't lie."

"Whatever they are, you can afford to give two. It won't make you poor."

"A man will be poor soon enough if he gives everyone what he wants."

Both men stood silent, looking thoughtful and distracted. Attention returned to Tuppu, who kept chattering at the men.

"A year of famine is coming, the rich will die of hunger too, and Tuppu will get to go to the funerals and stir the porridge pot."

Tuppu saw that Mikko Siikalahahti was looking at him.

"Listen, master!" He stepped up to Mikko and whispered:

"Grandpa Antti Märkänen is sick and when he dies, I'll be sure to come and stir the porridge pot...I already told his wife, but you tell her too that if Tuppu doesn't show up right away, he's still sure to come."

Mikko Siikalahahti let out a really heartfelt laugh, which made the other men's faces become more serious. But for

some reason a mood of conceit had again come upon Mikko, which often showed itself in an unnatural cheerfulness when others were laden with care and sick at heart. When Esa the carpenter came along the path from his cottage and was about to go by without stopping, Mikko called out in a happy, laughing voice:

"Where's your hurry, carpenter? What's new?"

"Nothing."

"Hmm. Well you can't be in a hurry to get to work."

Esa, who was very reluctant to work for Mikko, took the remark as a barb, and cut Mikko off:

"Well, would it make you so damned happy if I didn't have work?"

Now the gang of men laughed almost in unison, looking mockingly at Siikalahahti.

Esa's face flushed a deep red as his burning eyes measured Mikko. But the latter was not perturbed.

"Why should that make me happy?" he said equivocally.

"What do you mean? I'm poor, but you're the last person I'll ever beg from, that you can believe, by God!"

As if Esa's words had aroused defiance and self-confidence in the others, the depression and gloom disappeared gradually from their eyes, to be replaced by a hard and challenging look.

Mikko was suddenly in a hurry to go home. "Well, send your kids to get them...you can have two loaves," he said to the smith, and set off across the hill to avoid having to travel with Esa.

"Goddamn miser!" said Esa when he was gone. Spitting a black slug of tobacco juice, he went on his way. After Mikko

had left, the cottagers began to revile and curse him, showing the hatred they all felt for him. Some of them who owed him small food bills from the previous winter had said nothing while he was present.

Tuppu had sat as still as a mole during the last encounter, but now he stood up and slung his sack over his shoulder. Muttering to himself, "No, no, I haven't got time to spend babbling here. Tuppu may be crazy, but he's not lazy. God doesn't feed the lazy," he too left.

Herds of cows began coming from the direction of the village. Driven by cowherds, the reluctant animals stopped every now and then, lifted their muzzles to the sky, and bawled sadly and poignantly. The bull and other young males, as if wondering at their lowing, looked at them uncertainly and then joined in the bellowing. The cowherds ran barefoot after them, keeping them from straying by yelling, shrieking, and whipping. The flocks of sheep were allowed to scatter freely on the hill, but there the goats, shivering with cold, tuned their own complaints as part of the common chorus. The nannies cropped the short sprouts of vegetation vigorously, but chewed at it as if they felt like spitting the tasteless pulp from their mouths.

Everywhere people wandered idly about as if it were Sunday, but their faces did not wear the relaxed look of holiday pleasure. A cloudy sky, a grieving land, nature seized by the hand of death — these brought clouds of care to human brows and a heavy yield of tears.

(To be continued)

Translation © 1996 Richard Impola

Chicago News

by Bob Kujanpaa

The **Sibelius Male Chorus** will hold their annual "Fun Night" on Saturday, February 8, at the Estonian House in Lincolnshire. The social hour will begin at 6 p.m. and dinner will be served at 7 p.m. Entertainment and dancing to the music of Arvid Anderson will follow. For further information call: 847-297-5197 or 847-671-0678.

The *Northwestern Alumni News* reports that **Kay Kujala Deaux** (Class of '63) of New York City, professor and executive officer of the doctoral program in psychology at the Graduate Center of the City University of New York, has been elected president of the American Psychological Society.

Estonian Neeme Jarvi will conduct the Chicago Symphony Orchestra on Thursday, February 13 at 8 p.m.,

Friday, February 14, at 1:30 p.m., Saturday, February 15, at 8 p.m. and Sunday, February 16, at 3 p.m.

Bob Kujanpaa was among the tens of thousands of Northwestern football fans cheering the Wildcats at the Citrus Bowl in Orlando on New Year's Day. Although the "Cats" lost to Tennessee, Northwestern fans were very happy to make their second consecutive trip to a bowl game.

Arvid Westman, 87, of Mount Prospect, died on December 6 at his home. Westman was a self-employed painter and decorator.

Survivors include his wife, Alice (nee Koskinen), son Jan (Nancy) of Evergreen, Colorado and grandson Bryan.

A service of remembrance was held on Saturday, December 14, at the Oehler Funeral Home in Des Plaines.

1997 Finland Collector's Calendar

Color Photographs of Finland

Decorative Folk Painting by Bobbie Peterson

(Mahogany red is the background of the calendar's cover shown above)

Published by Paulstad Communications

size 9 1/4 x 13

\$9.95

(add \$1.50 for postage and handling)
Mass. residents add 50 cents sales tax

RAIVAAJA

P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

Window on the past

On December 31, 1944, the Taisto Labor Society of Maynard (MA) ceremoniously burned the mortgage on their Parker Street hall after a successful drive to raise the necessary funds to pay it off. Shown above standing on the hall's stage are members of the "Morkettikomitea" (Mortgage Committee) preparing for the burning. In front, ready to destroy the symbol of their indebtedness, are Selma Alasaari-Stansfield, chairman of the committee, and August Salenius of the Taisto board of directors. In the row in back of them are (from left) Ida Klemola, Roy Helander (financial secretary of the committee), Niilo Hirvonen

and Fanny Helander. Back row (from left): Mikko Ryssy, Oscar Tofferi (secretary), Arvid Rivers (treasurer), Pekka Kemppinen and Kusti Aromaa (cashier).

Roy Helander, the youngest one in the photo, celebrated his 70th birthday this year on January 5. He continues an active involvement in Finnish community activities, including being a frequent contributor to these pages as well as secretary/clerk of Raivaaja Publishing Co.

Jonathan Ratila

BOSTON

from page 10

Santa Lucia procession, and the "tonttus" (elves) and "snowflakes" entertained us with their song-and-dance performances. Santa Claus arrived on time with a full sack, much to the delight of the children.

The hall was decorated the day before in traditional Finnish style by many willing members. Much thanks to all who helped.

Heartfelt thanks to the following members for their generous contributions to the program: Tarja Cockell, Rita Nerg, Sirpa Sachmek, Charlotta Olsen, Brita Kurkaa, Ellen Lindell, Linda Lindell, Carol Parssinen, Marja-Terttu Meharry, Aire-Maija Schwann, Marja-Leena Bailey, Ritva Garutti, Kirsti Booker, Vera Smith, Gunilla Gambill, Leena Kauppila, Ellen Hangan, Maija Mård, Anneli Johnson, and Gunnar Koskinen.

It is our pleasure to welcome the following new members to our Chapter: Marja-Liisa Honkasalo of Cambridge, Lilli-Anne Kihn of Chestnut Hill and Katherine Kokko of Milford (NH).

Congratulations to member Pirjo Raikkala and her husband Aristos Aristidou on the birth of their son Andreas Mikael Aristidou on December 16.

Carol's Notes

"My year as President is quickly coming to a close. It has been a pleasure to serve with the dedicated members of our Board of Directors. Thank you for your support and interest in the activities and programs that we have coordinated for you this past year.

"Congratulations to Saana McDaniel, who is finishing her year as President-Elect and preparing to become

President. I am looking forward to her tenure - she has much energy, enthusiasm and creativity and will make a dynamic President."

C. E. P.

In Memoriam

Jorma L. Kaukonen - Finlandia Foundation National Trustee, January 8, 1997, Mill Valley, California.

Suomi Koulu

The school resumed classes on January 11, after the Christmas vacation. The class dates for the balance of the year are: January 25, February 1 & 15, March 1 & 22, April 5 - Spring Party.

The classes are held at the Waldorf School in Lexington, MA, 10:00 a.m. to 12 noon. For further information contact Helena Niiva-Sawyer at 508-897-2813.

Helmi Sharrillo & Carol Parssinen

St. Paul, MN

Laskiainen on February 8

Laskiainen is the Finnish way of celebrating Shrove Tuesday, or the beginning of Lent. It is known as a day to celebrate winter by skiing, sliding, skating and other outdoor activities.

This year the Finnish American Cultural Activities Inc. (FACA) will be celebrating Laskiainen on Saturday, February 8, from 1-5 p.m., at Warrendale Presbyterian Church in St. Paul which is located several blocks from Como Park.

Leave a change of warm and dry clothes at Warrendale Church and head to Como Park for your favorite winter activity. Maps and directions to the best sliding, skiing and skating areas will be available. Go skiing or sliding on the hills at the Como Golf Course, skate on Lake Como, or visit the Como Zoo and

Conservatory. Downhill and cross-country ski equipment, and snowboards, are available for rental at the Como Ski Center.

When your toes and fingers become cold, return to Warrendale Church and warm up with some pea soup. Relax and listen to Finnish music. Bring your favorite indoor games or puzzles. Enjoy photos and videos of Finland. Sit back and have a good conversation.

Pea soup will be provided by the members of the FACA Board and the Finlanders Club of the University of Minnesota. Please bring a pot luck item to share according to your last name: A-I, appetizer; J-R, salad; S-Z, bread. Dessert will be provided by the February meeting hosts.

The Warrendale Presbyterian Church is located at 1040 Como Ave. in St. Paul about 1.5 miles east of the International Institute and the State Fair Grounds. FACA

NEUVOSTO...
jatkoa sivulta 3

li", jonka lisäksi hän oli aktiivisesti laulamassa myös mullakin työväen haaleilla.

New Yorkissa asuessaan hän levytti Columbialle 40 laulua. Näiden joukosta löytyvät sellaiset kappaleet kuten "Maailman Matti" (myöhemmin tunnettiin engliskaksi "Maailman Matti"), "Kuullatset Kottilassa" ja "Herra Petteri", jotka kaikki myivät useamman tuhannen verran.

Kaupallisesti paras esitys oli valssi melodia "Meren aallot", joka oli Kaupin oma sanoitus ja johon sävelen oli tehnyt toinen amerikansuomalainen soittajakuuluisuus Antti "Andrew" Kosola. Valssia myytiin yli 30 000 kappaletta, joka on etniseksi levyksi hyvä tulos.

Muiden laulujen lisäksi Leo Kauppi esitti paljon Tannerin ja Pekkarisen kupletteja. Näyttää siltä, että kupletit olivat säilyttäneet sitä suosiota, jota ne olivat saaneet jo 1910-luvulla. Kauppi ei jäljitellyt Tannerin tai Pekkarisen tyyliä vaan esitti laulunsa persoonallisella tavallaan antaen oman äänensä kuuluu. Häntä voidaan luonnehtia hyvin tyypilliseksi haalien esiintyjäksi.

Kun amerikansuomalaiset työläiset lähtivät rakentamaan Neuvosto-Karjalaa 1920-1930-luvuilla, olivat Leo Kauppi ja hänen vaimonsa Hilda myös joukossa mukana.

He saivat uuden kodin Petroskoista. Ensin Leo Kauppi toimi urheilun- ja painin opettajana sekä hitsaajana kombinaatissa. Varsin pian hän kuitenkin alkoi esiintyä Neuvosto-Karjalan radiossa.

Stalinin puhdistuksissa 1935-1938 Leo Kauppi joutui jakamaan monen amerikansuomalaisen osaksi tulleen kohtalon. Hänet pidätettiin, tuomittiin tekaistujen syytelten nojalla ja lähetettiin kymmeneksi vuodeksi työleirille. Tuolta matkalta hän ei palanut.

Kalle Rautio ja Lauri Jousinen puolestaan kuuluivat niihin, jotka säästyivät vankeudelta ja tuholta ja saattoivat toteuttaa taiteellisia päämääriään.

Kalle Rautio

Kalle Rautio oli johtanut Astoriassa, Oregonissa suomalaisen sosialiosaston soitto-

kuntaa monia vuosia ennenkuin saapui Neuvosto-Karjalaan 1920-luvun alussa (Kso esimerkiksi Sevander: Red Exodus sivut 91, 210 ja 222; Toveri Kymmenvuottas 1907-1917, Muistojulkaisu, sivu 94).

Hän kokosi yhteen orkesterin, jossa oli 15 soittajaa, joista 11 oli amerikansuomalaisia. Heidän joukossaan olivat muun muassa viulisti ja säveltäjä Lauri Jousinen, joka oli lähtenyt Detroitista, Michiganista, viulisti Albert Marttila Knife Fallsista, Minnesotasta, Armas Moisio Detroitista, Olavi Dahlberg Detroitista, Niilo Kuula Detroitista, klarinetisti Väinö Rintala Worcesterista, Massachusettsista, englannintorvea soittava Urho Laakso (kotipaikka tuntematon, USA:sta), trumpettisti Jalmari Paasio (kotipaikka tuntematon, USA:sta), saksofonisti Heikki Jahnsson (kotipaikka tuntematon, USA:sta), vetopasunisti Albert Merilä, Hancockista, Michiganista ja oboisti Arvi Mesi (kotipaikka tuntematon, USA:sta).

Yhteistä kaikille näille soittajille oli, että he olivat alkaneet soittaa jo ollessaan kouluissaan USA:ssa ja että he olivat myöhemminkin opiskelleet musiikkia. Koska he olivat tuoneet omat soittimensa mukanaan, oli Raution varsin valvatonta saada orkesteri ko-

koon. Muusikot olivat tietysti iloisia siitä, että he saattoivat soittaa ammattimaisesti ja orkesteri antoi usein näytteitä taidoistaan konserteissaan. Heistä myös pidettiin.

Tavallista oli, että nuoret soittajat kiiruhtivat vielä illan päätteeksi Petroskoissa radion studioille soittamaan lähtönsä päätteeksi "Internationalen".

Varsin pian Rautio sai tehtäväkseen muodostaa Radion Sinfoniaorkesterin. Siihen tarvittiin lisää soittajia. Amerikansuomalaiset käytiin jälleen läpi.

Pian sinfoniaorkesterissa oli mukana viulisti Aarne Nenonen, joka oli tullut Pittsburghista, Pennsylvaniasta, klarinetisti Olavi Holtti New Yorkista ja Olavi Rantala Bizbeestä, Arizonasta, vetopasunisti Toivo Kohonen Minneapolista, Minnesotasta, Milton Sevander Fitchburgista, Massachusettsista ja Ansa Sword, New Yorkista, englannintorvea soitti Elis Ranta, Monessenista, Pennsylvaniasta ja ksylofonisti oli Kerttu Grandahl (kotipaikka tuntematon, USA:sta).

Kalle Rautio sävelsi mm. D. Gaimakovin laulun "Meillä työ on kunnia suuri!"
Missä kuuluu kuusten kutske,
missä hongat humajaa,
siellä soittevat sahojen sulhke,
siellä parretkin rantaan saa.
Siellä varhain aamusta iltaan väki näyttävät taittoaan
Siellä Karjalan nuortso kaunsi hyväks uurastaa
syntymämaan

Lauri Jousinen

Lauri Jousinen oli taitava viulisti, joka oli jo USA:ssa levyttänyt William E. Steinin kanssa Columbia yhtiölle kuusi suomalaista kansanlaulua vuonna 1915.

Hän tuli Neuvosto-Karjalaan samoihin aikoihin kun Rautio ja sai paikan Petroskoin Drama Teatterin soittajana ja oli kuten on mainittu myös

Raution orkesterissa. Lauri Jousisen tunnetuin Karjala ajan teos oli musikaali "Herra Melpieri lähtee sotaan", joka esitettiin vuonna 1935.

Lauri Jousinen sävelsi mm. Ivatshevin aatteellisen tekstin "Pikkuveljille":

*Veljet pienet, te kallimmat
te pyydätte laulua uutta,
te pyydätte laulajaa
laulamaan
tsaukkojen urhoisuutta.
Ei, veljeni, veljeni rakkahat
laulussa voi,
runokuvissa kertoa saata,
miten sankarit vertansa
vuodattaen
tsät puolusti Neuvostomaata
Monet jatkavat taistoa,
toiset taas
ovat henkensä saanehet
heittä.
Pojat sankarten ylpetä
muistella voi,
tsiänsä, jolt multa jo pettä.
Runokuvat ne kuitenkin
kulkea saa
Ja kertoa minkä ne voivat
ja urhojen mainetta laulella
jotka Lokakuun voiton toivat.
Me taomme, hionne,
kynnämme vaan
me vanhasta uutta nyt
luomme
Me poramme, louhime,
katvamme
maan alta arvoja tuomme
ja lahtarilaumat jos uskaltais
mettä häiritä toimessa työssä
Hettaikalla herrat ne tuntea
sats,
että ase on meilläkin vyössä.*

Muusta musiikkielämästä

Petroskoissa oli samoin toiminnassa ammattimainen torvisoittokunta, jota johti Nikolai Solnyskov. Se oli joidenkin amerikansuomalaisen soittajien kotikenttänä. Torvisoittokunta piti usein konsertteja, varsinkin Kesäpuistossa ja sillä oli aina sankka kuulijakunta. Samassa puistossa esiintyi vuorolaan myös Radion Sinfoniaorkesteri.

Tanssipaviljongilla saattoi

kuulla amerikansuomalaisten poikien Tanssiorkesterin rytmijä. Trumpettisti Teddy Kauppi alkujaan Quincysta, Massachusettsista, saattoi johtaa jatsin poljentoa, johon vastasi klarinetisti Keijo Tuomela Gardnerista, Massachusettsista.

Kantele-yhtye oli musiikillinen koti myös muutamille amerikansuomalaisille. Irene Valtonen, joka oli lähtöisin Connecticutista, soitti siinä, samoin Ethel Wallen (kotipaikka tuntematon, USA:sta), Hilda Martin, Knife Fallsista, Minnesotasta, Sadie ja Kerttu Mäkinen (kotipaikka tuntematon, USA:sta), Alice Välimaa (kotipaikka tuntematon, USA:sta), Mildred Lindström ja Kerttu Viljanen, Chicagosta, Illinoisista soittivat yhtyeessä ja tuottivat musiikillista iloa lähimmäisilleen.

Vieno Hämäläinen on maininnut, että tuo aika oli mainiota, kaikki olivat täynnä intoa olevia nuoria. Jokainen tuntui harrastavan jotakin. Amerikansuomalaiset työläiset olivat rakentaneet klubitalon Uritskin kadulle Petroskoissa ja nuoret kokoon-tuivatkin siellä lähes joka ilta. Pistettiin pystyyn tansseja, näyteltiin ja pidettiin ohjelmallisia iltamia.

Entinen soittaja Elmer Nousiainen on kertonut puolestaan, että hän muistaa hyvin Uritskin klubin.

"Ennen muuta muistan 'Penikkabändin', jossa oli teinikäisiä soittajia ja jota johti amerikansuomalainen Eemeli 'Teddy' Kauppi. Hänen jälkeensä tuli Väinö Rintala."

Yksi soittajista oli Toivo Paaso. Elmer Nousiainen itse soitti saksofonia Tanssiorkesterissa. Hänen kanssaan olivat rytmijä luomassa pianisti Maila Eklund, lähtöjään Inwoodista, New Yorkista, trumpettisti Olavi Viitasari, Kanadasta ja Don Ruis (kotipaikka tuntematon, USA:sta) ja rumpali Robert Merilahti

jatkuu takasivulla

Neuvosto-Karjalan Valtion Dramaattisen Kansallisen Teatterin henkilökunta. Sen johtajana toimi J. Ragnar Nyström. Kuva Neuvosto-Karjalan 15-vuotiselta taipaleelta 1920-35 lehtisestä, minkä Finnish Federation Inc., NY, julkaisi 1935.

Myöhästyneet onnentoivotukset
Roy Helanderille
5. tammikuuta 1997 olleen
70-vuotissyntymäpäivän
johdosta

Marita Cauthen • Jonathan Ratila

J.L. Kaukonen

former president of Finlandia Foundation dies at 86

MILL VALLEY, CA - Jorma L. Kaukonen, 86, a former president of Finlandia Foundation, died January 8, 1997, at his home in Mill Valley.

Born in Ironwood (MI), he grew up in Michigan and Los Angeles where he graduated from UCLA.

He served in the U. S. Army from 1943 to 1946 and completed his post graduate education at the University of Michigan in 1945.

Kaukonen was a labor advisor to the U. S. Military Government in Seoul (Korea) from 1946 to 1949, and a Far East specialist for the Office of International Labor Affairs

up to 1957. He joined the Foreign Service in 1957 and served as Labor Attaché and First Secretary in Manila, Stockholm and Ottawa.

After his retirement he became active in the Finnish-American community, serving as president of the Finlandia Foundation for four years.

Survivors include his wife of 60 years, Beatrice L., also of Mill Valley, and his sons, Peter, of Oakland, and Jorma, of Pomeroy (OH).

New York, NY

Double Feature from Finland

The Cornelia Street Café, 29 Cornelia Street, Greenwich Village, will present "a double feature from Finland" - the Johanna Grüssner Band and The Mika Pohjola Quartet - on Thursday, February 13, from 9 p.m. to midnight.

Call 212-989-9319 for reservations.

Quincy's Finland Steam Baths a hot spot in cold winter

Who says New England winters have to be cold? Pockets of warmth are out there - you just have to search for them.

Last week the *Boston Globe Calender* published "Summer in the City, a winter guide to hot spots in our cold town." Writer Diane Daniel found the Finland Steam Baths in Quincy one of the available ways to defrost the chilly days:

HOT STUFF

Whatever the temperature outside, you'll leave **Finland Steam Baths** (81 Copeland St., West Quincy, 479-5556) warm and literally glowing.

The small, spotless steam chambers are private and are connected to separate fooms for showering and dressing. You can go solo or take a few friends into the steam room with you. Steam is produced by pulling a rope that sprinkles water onto radiators, so you control the temperature.

The exterior of the nondescript building gives nary a clue to the cozy interior,

which includes wood paneling.

Owner Seppo Pakkala is also a certified massage therapist and gives massages by appointment for \$45 an hour. Pakkala is one of the best reasons to visit the steam baths; he's always there to lend a hand. On the Sunday before Christmas, he surprised his customers by letting them steam free. The standard fee is \$10 an hour. For the deepest of deep cleanings, top off an hour of heat with a cold shower. You'll feel brand new.

Sunday morning BREAKFAST

February 2, 1997
7 - 11 a.m.

Salon Huvila
Fort Pond, Littleton, MA

For information call:
508-264-9044
or 508-263-2526
Sponsored by
the Knights of Kaleva

Interested in buying
farm or land
in central
Massachusetts

Tuomo Peltokangas
508-827-4419
evenings
SUOMEA PUHUTAAN

LASKIAINEN

from page 9

day and Sunday, and the Tori will be open.

Good food will also be available: a continental breakfast and a mojakka noontime dinner on Saturday and a pancake breakfast and the famous pea soup dinner on Sunday. Both noontime dinners include homemade bread and pulla as well as coffee, milk or piima (butter-milk).

An ecumenical service conducted by the pastors from the local Lutheran and Congregational churches is scheduled for 10 a.m. Sunday morning.

A great deal of entertainment is also being planned. Saturday will have a "mini-theater" format with presentations by story tellers and musicians. Both JoAnn Hanson Stone and Joyce Hakala are scheduled to appear.

Pony league basketball games will take place in the afternoon and a Cotton vs Palo game will be held in the evening.

The new Laskiainen queen will also be crowned on Saturday evening.

On Sunday there will be an old-time variety show at 1 p.m. in the gymnasium. Kitarit and Koivun Kaiku will perform together with a number of local groups and individuals.

In summary, the Palo Laskiainen is an event with something for everyone. Plan to take in the entire weekend!

FACA

★ **"Be Tame Or Go Wild"** ★
★
★ All Types of Perming ★
★ Precision Haircutting ★
★ Tinting ★
★ Highlighting ★
★ Waxing ★
★ Ear Piercing ★
★
★ **MANE STREET SALON** ★
★
★ MEN • WOMEN • CHILDREN ★
★ Walk In or By Appointment ★
★ Always a Senior Citizen Discount ★
★
★ **Mallie Ahoranta, owner** ★
★ **SUOMEA PUHUTAAN** ★
★ **632-5002** ★
★ 8 Corners Street, Gardner ★
★ PAUL MITCHELL SIGNATURE SALON ★
★*****

JUNE ILONA RANTANEN, M.B.A.

Business Systems Consultant

(508) 582-4201

50 Eastern Avenue

Lunenburg, MA 01462

Kalenteri

CALIFORNIA

Feb. 23 - Kalevala Day celebration, 2 pm, Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley. Info: 510-845-5352. Sponsored by United Kaleva Brothers & Sisters #21.

CONNECTICUT

Jan. 26 - Sunday Funday, 1 pm, Finnish Hall, Rte 169, Canterbury. Sponsored FAHS.
Feb. 2 - Finnish American Heritage Society membership meeting, 1:30 pm, Finnish Hall, Canterbury. Coffee 1 pm. Program by Eila Kaarressalo-Kasari follows meeting.
Feb. 9 - Finnish Folkways, 1 pm, Finnish Hall, Canterbury.

FLORIDA

Feb. 1 - "Michigan Dance," 8-11 pm, Finnish American Club, 6016 Delaware Ave, New Port Richey. Music by Doris Rohlf.
Feb. 5 - Finnish American Club membership meeting & pot luck, 3 pm, New Port Richey.
Feb. 15 - "Laskiainen" Pea Soup Dinner, Program & Dance, Finnish American Club, New Port Richey. Music by Doris Rohlf. Advance tickets required; call 849-6349, 848-0622 or 942-3916.

ILLINOIS

Feb. 8 - "Fun Night" sponsored by Sibellus Male Chorus, Estonian House, Lincolnshire. Dinner at 7 pm. Entertainment & dancing to music of Arvid Anderson to follow. More info: 847-297-5197 or 847-671-0678.

MAINE

Feb. 16 - Finnish American Heritage Society of Maine monthly meeting, 1 pm, Heritage Center, West Paris. Program: Cynthia Immonen with a story about her mother.

MASSACHUSETTS

Jan. 23 - Scandinavian Dance Class, 7:30 pm, Viking Club, 410 Quincy Ave, Braintree.
Jan. 25 - Pancake Breakfast, 8-11 am, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg.
Jan. 26 - Finlandia Foundation Boston Chapter annual meeting, 3 pm, St Paul Lutheran Church, 929 Concord Tpk, Arlington. Annual reports and elections; following business meeting guest speaker is Mikko Simon, sports correspondent for Finnish radio and NBA/United States correspondent for *Urheilulehti*.
Feb. 2 - Accordion Jamboree, 3-7 pm, Viking Club, Braintree.
Feb. 2 - Pancake Breakfast, 8-11 am, Saima Park, Fitchburg.
Feb. 2 - Sunday Breakfast, 7-11 am, Fort Pond, Littleton. Info: 508-264-9044 or 508-263-2526. Sponsored by Knights of Kaleva.

MICHIGAN

Feb. 9 - New Generation meeting, 2 pm, Finnish Center, 35200 W Eight Mile, Farmington Hills.
Feb. 15 - Kalevala Day Celebration, 3-4 pm, Finnish American Heritage Center, Suomi College, Hancock.
Feb. 16 - Finnish Center Association annual meeting, 3 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Registration begins at noon.
Feb. 23 - Folk Dance & Music Fun Day, 2-5 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

MICHIGAN

Mar. 2 - Kalevala Day celebration, 3 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Sponsored by Knights & Ladies of Kaleva.

MINNESOTA

Jan. 24 - Dance, 8-11 pm, Scooter's Coffeehouse, St. Thomas College, St. Paul. Music by Finn Hall (otherwise known as the Minnesota Pelimannit).
Jan. 26 - Finnish Nite at the Scandinavian Dance, 5-9 pm, Good Templar Hall, 2922 Cedar Ave So, Minneapolis. Music by Dick Rees & friends featuring Dennis Halme and Al Reko on accordions, Cheryl Pachke on fiddle, Margaret Norling on bass, Ralph Tuttila on mandolin. Admission includes pea soup and flat bread.
Jan. 31-Feb. 2 - Laskiainen celebration, Loon Lake Community Center, 3826 Hwy 100, Palo. Dance, cross country ski trek, crafts, food, mini-theater, basketball games, Kitarit and Koivun Kaiku.
Feb. 8 - Laskiainen celebration, 1-5 pm, Warrendale Presbyterian Church, 1040 Como Ave, St Paul. Sponsored by FACA.

NEW YORK

Jan. 23-26 - Finlandia Foundation annual Ski Weekend, Williams Lake Hotel & Resort, Rosendale. "Weather Permitting." Reservations a must: call 914-793-7424.
Feb. 14 - Finlandia Foundation Metropolitan Chapter monthly meeting, 8 pm, 6th floor, Central Presbyterian Church, 593 Park Ave at 64th, New York. Program: Filmmaker Eila Kaarressalo-Kasari on "Vainämöinen Lives! The Spirit of Kalevala National Epic Shapes Up Modern Finland."
March 7 - Finlandia Foundation Scholarship Awards Benefit Dinner Dance, The Waldorf Astoria, New York. Advance reservations: 212-983-5272. Sponsored by Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter.
Feb. 26 - Monica Groop, mezzo-soprano, in recital, 5 pm, Alice Tully Hall, 70 Lincoln Plaza, Lincoln Center, New York City.

OREGON

Feb. 2 - "The Little Fiddler," a old movie starring Heimo Haitto, 1 pm, Salem Cinema, 445 High St SE, Salem. Sponsored by Salem Area Finns.
Feb. 13 - Finnish-American Historical Society of the West membership meeting, 7:30 pm, Messiah Lutheran Church, 7434 N Charleston Ave, Portland.

PENNSYLVANIA

Feb. 9 - Laskiainen outing, 9 am, Spring Mountain Ski Resort, Schwenksville. If planning to ski call 610-983-3129 or 215-547-0987 before Jan. 31. Sponsored by the American-Finnish Society of the Delaware Valley.

TEXAS

Feb. 20 - Finnish-American Society of Dallas/Ft Worth monthly meeting, 7:30 pm, King of Glory Lutheran Church, 6411 LBJ Freeway, Dallas.

WASHINGTON

Feb. 2 - FinnFest USA '99 general meeting, 1:30 pm, basement, Finnish Lutheran Church, 8504 13th Ave NW, Seattle.

Events subject to change without notice

DESTRUCTIVE FORCES

from page 8

have any grain are Mikko Siikalahahti and Grandpa Märkänen. And Valee Varpula has a little too."

The old man, Hölmö-Tuppu, sat down on a stone, his mouth twisted as if he were crying. Yet there was something ridiculous about him that amused the others. Some of them were already smiling. After a brief silence, Hölmö said, as if the thought had just occurred to him:

"Mikko Siikalahahti has a god-awful heap of grain...now is the time...I know him well."

"What?" said Mikko Siikalahahti, stepping out of the smithy on hearing his name.

Hölmö leaped to his feet looking frightened.

"Judas! Well, I didn't say anything bad, and a poor beggar who babbles on shouldn't...I just said you had grain, if others have food..."

"What about my grain?"

"Now don't get angry...But those men were standing there idle with their hands hanging, so I thought I should babble something at them. They call you names if you don't talk. How can you men be so lazy? How do you expect to live?"

"What about yourself?" someone asked.

"God will take care of Tuppu. Tuppu has always eaten pure bread, always. Tuppu has no wife or kids, a single man can always live. But why did a weak man like you take a wife, Mai-

ja's Sameli?" His remarks were addressed to a young man who was leaning against the store-room. "I told you when a crop failure came, your wife and children would soon be under the sod," he went on. "But you wouldn't believe me. Now you're so thin you look as if you'd been drawn through a knothole. You'll never live the year out. You'd better start thinking better thoughts, you poor man."

As sadly true as Hölmö's chatter was, the men had to laugh. He went on, tapping his cheek:

"Tuppu has always had red cheeks." But as if his joking had suddenly begun troubling his conscience, he said:

"Lord God, what a night!"

Mikko Siikalahahti, whose fear of parting with money was already beginning to trouble him, took the smith aside and asked him about the iron:

"Well, how much will it cost?"

"About twenty cents."

"I'll add it to the earlier bill..."

"To the earlier bill? Why bother with such a small amount? Give me a little bread instead."

"Well, that'll take care of the old debt too."

"Yaah, and it won't make you poor...but it won't come close to paying it off, my good man."

Siikalahahti muttered something

unintelligible.

"What?" asked the smith.

"Well, uh, send your kid to get it. But I'll give you only one loaf. That's enough for a job like this."

"You can give at least two, your loaves are so small."

"They're no smaller than others'...Why should they be?"

"They are."

"They aren't. Don't lie."

"Whatever they are, you can afford to give two. It won't make you poor."

"A man will be poor soon enough if he gives everyone what he wants."

Both men stood silent, looking thoughtful and distracted. Attention returned to Tuppu, who kept chattering at the men.

"A year of famine is coming, the rich will die of hunger too, and Tuppu will get to go to the funerals and stir the porridge pot."

Tuppu saw that Mikko Siikalahahti was looking at him.

"Listen, master!" He stepped up to Mikko and whispered:

"Grandpa Antti Märkänen is sick and when he dies, I'll be sure to come and stir the porridge pot...I already told his wife, but you tell her too that if Tuppu doesn't show up right away, he's still sure to come."

Mikko Siikalahahti let out a really heartfelt laugh, which made the other men's faces become more serious. But for

some reason a mood of conceit had again come upon Mikko, which often showed itself in an unnatural cheerfulness when others were laden with care and sick at heart. When Esa the carpenter came along the path from his cottage and was about to go by without stopping, Mikko called out in a happy, laughing voice:

"Where's your hurry, carpenter? What's new?"

"Nothing."

"Hmm. Well you can't be in a hurry to get to work."

Esa, who was very reluctant to work for Mikko, took the remark as a barb, and cut Mikko off:

"Well, would it make you so damned happy if I didn't have work?"

Now the gang of men laughed almost in unison, looking mockingly at Siikalahahti.

Esa's face flushed a deep red as his burning eyes measured Mikko. But the latter was not perturbed.

"Why should that make me happy?" he said equivocally.

"What do you mean? I'm poor, but you're the last person I'll ever beg from, that you can believe, by God!"

As if Esa's words had aroused defiance and self-confidence in the others, the depression and gloom disappeared gradually from their eyes, to be replaced by a hard and challenging look.

Mikko was suddenly in a hurry to go home. "Well, send your kids to get them...you can have two loaves," he said to the smith, and set off across the hill to avoid having to travel with Esa.

"Goddamn miser!" said Esa when he was gone. Spitting a black slug of tobacco juice, he went on his way. After Mikko

had left, the cottagers began to revile and curse him, showing the hatred they all felt for him. Some of them who owed him small food bills from the previous winter had said nothing while he was present.

Tuppu had sat as still as a mole during the last encounter, but now he stood up and slung his sack over his shoulder. Muttering to himself, "No, no, I haven't got time to spend babbling here. Tuppu may be crazy, but he's not lazy. God doesn't feed the lazy," he too left.

Herds of cows began coming from the direction of the village. Driven by cowherds, the reluctant animals stopped every now and then, lifted their muzzles to the sky, and bawled sadly and poignantly. The bull and other young males, as if wondering at their lowing, looked at them uncertainly and then joined in the bellowing. The cowherds ran barefoot after them, keeping them from straying by yelling, shrieking, and whipping. The flocks of sheep were allowed to scatter freely on the hill, but there the goats, shivering with cold, tuned their own complaints as part of the common chorus. The nannies cropped the short sprouts of vegetation vigorously, but chewed at it as if they felt like spitting the tasteless pulp from their mouths.

Everywhere people wandered idly about as if it were Sunday, but their faces did not wear the relaxed look of holiday pleasure. A cloudy sky, a grieving land, nature seized by the hand of death — these brought clouds of care to human brows and a heavy yield of tears.

(To be continued)

Translation © 1996 Richard Impola

Finland
Visions and Verse
of a Land and its People

1997
Collector's Calendar

1997 Finland Collector's Calendar
Color Photographs of Finland
Decorative Folk Painting by Bobbie Peterson
(Mahogany red is the background of the calendar's cover shown above)
Published by Paulstad Communications
size 9 1/4 x 13

\$9.95 (add \$1.50 for postage and handling)
Mass. residents add 50 cents sales tax

RAIVAAJA
P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

Chicago News

by Bob Kujanpaa

The **Sibelius Male Chorus** will hold their annual "Fun Night" on Saturday, February 8, at the Estonian House in Lincolnshire. The social hour will begin at 6 p.m. and dinner will be served at 7 p.m. Entertainment and dancing to the music of Arvid Anderson will follow. For further information call: 847-297-5197 or 847-671-0678.

The **Northwestern Alumni News** reports that **Kay Kujala Deaux** (Class of '63) of New York City, professor and executive officer of the doctoral program in psychology at the Graduate Center of the City University of New York, has been elected president of the American Psychological Society.

Estonian **Neeme Jarvi** will conduct the Chicago Symphony Orchestra on Thursday, February 13 at 8 p.m.,

Friday, February 14, at 1:30 p.m., Saturday, February 15, at 8 p.m. and Sunday, February 16, at 3 p.m.

Bob Kujanpaa was among the tens of thousands of Northwestern football fans cheering the Wildcats at the Citrus Bowl in Orlando on New Year's Day. Although the "Cats" lost to Tennessee, Northwestern fans were very happy to make their second consecutive trip to a bowl game.

Arvid Westman, 87, of Mount Prospect, died on December 6 at his home. Westman was a self-employed painter and decorator.

Survivors include his wife, Alice (nee Koskinen), son Jan (Nancy) of Evergreen, Colorado and grandson Bryan.

A service of remembrance was held on Saturday, December 14, at the Oehler Funeral Home in Des Plaines.

Window on the past

On December 31, 1944, the Taisto Labor Society of Maynard (MA) ceremoniously burned the mortgage on their Parker Street hall after a successful drive to raise the necessary funds to pay it off. Shown above standing on the hall's stage are members of the "Morkettikomitea" (Mortgage Committee) preparing for the burning. In front, ready to destroy the symbol of their indebtedness, are Selma Alasaari-Stansfield, chairman of the committee, and August Salenius of the Taisto board of directors. In the row in back of them are (from left) Ida Klemola, Roy Helander (financial secretary of the committee), Niilo Hirvonen

and Fanny Helander. Back row (from left): Mikko Ryssy, Oscar Tofferi (secretary), Arvid Rivers (treasurer), Pekka Kemppinen and Kusti Aromaa (cashier).

Roy Helander, the youngest one in the photo, celebrated his 70th birthday this year on January 5. He continues an active involvement in Finnish community activities, including being a frequent contributor to these pages as well as secretary/clerk of Raivaaja Publishing Co.

Jonathan Ratila

BOSTON

from page 10

Santa Lucia procession, and the "tonttus" (elves) and "snowflakes" entertained us with their song-and-dance performances. Santa Claus arrived on time with a full sack, much to the delight of the children.

The hall was decorated the day before in traditional Finnish style by many willing members. Much thanks to all who helped.

Heartfelt thanks to the following members for their generous contributions to the program: Tarja Cockell, Rita Nerg, Sirpa Sachmek, Charlotta Olsen, Brita Kurkaa, Ellen Lindell, Linda Lindell, Carol Parssinen, Marja-Terttu Meharry, Aire-Maija Schwann, Marja-Leena Bailey, Ritva Garutti, Kirsti Booker, Vera Smith, Gunilla Gambill, Leena Kauppila, Ellen Hangan, Maija Mård, Anneli Johnson, and Gunnar Koskinen.

It is our pleasure to welcome the following new members to our Chapter: Marja-Liisa Honkasalo of Cambridge, Lilli-Anne Kihn of Chestnut Hill and Katherine Kokko of Milford (NH).

Congratulations to member Pirjo Raikkala and her husband Aristos Aristidou on the birth of their son Andreas Mikael Aristidou on December 16.

Carol's Notes

"My year as President is quickly coming to a close. It has been a pleasure to serve with the dedicated members of our Board of Directors. Thank you for your support and interest in the activities and programs that we have coordinated for you this past year.

"Congratulations to Saana McDaniel, who is finishing her year as President-Elect and preparing to become

President. I am looking forward to her tenure - she has much energy, enthusiasm and creativity and will make a dynamic President."

C. E. P.

In Memoriam

Jorma L. Kaukonen - Finlandia Foundation National Trustee, January 8, 1997, Mill Valley, California.

Suomi Koulu

The school resumed classes on January 11, after the Christmas vacation. The class dates for the balance of the year are: January 25, February 1 & 15, March 1 & 22, April 5 - Spring Party.

The classes are held at the Waldorf School in Lexington, MA, 10:00 a.m. to 12 noon. For further information contact Helena Niiva-Sawyer at 508-897-2813.

Helmi Sharrillo & Carol Parssinen

St. Paul, MN

Laskiatnen on
February 8

Laskiatnen is the Finnish way of celebrating Shrove Tuesday, or the beginning of Lent. It is known as a day to celebrate winter by skiing, sliding, skating and other outdoor activities.

This year the Finnish American Cultural Activities Inc. (FACA) will be celebrating Laskiatnen on Saturday, February 8, from 1-5 p.m., at Warrendale Presbyterian Church in St. Paul which is located several blocks from Como Park.

Leave a change of warm and dry clothes at Warrendale Church and head to Como Park for your favorite winter activity. Maps and directions to the best sliding, skiing and skating areas will be available. Go skiing or sliding on the hills at the Como Golf Course, skate on Lake Como, or visit the Como Zoo and

Conservatory. Downhill and cross-country ski equipment, and snowboards, are available for rental at the Como Ski Center.

When your toes and fingers become cold, return to Warrendale Church and warm up with some pea soup. Relax and listen to Finnish music. Bring your favorite indoor games or puzzles. Enjoy photos and videos of Finland. Sit back and have a good conversation.

Pea soup will be provided by the members of the FACA Board and the Finlanders Club of the University of Minnesota. Please bring a pot luck item to share according to your last name: A-I, appetizer; J-R, salad; S-Z, bread. Dessert will be provided by the February meeting hosts.

The Warrendale Presbyterian Church is located at 1040 Como Ave. in St. Paul about 1.5 miles east of the International Institute and the State Fair Grounds.

FACA

NEUVOSTO . . .
jatkoa sivulta 3

li", jonka lisäksi hän oli aktiivisesti laulamassa myös muillakin työväen haaleilla.

New Yorkissa asuessaan hän levytti Columbialle 40 laulua. Näiden joukosta löytyvät sellaiset kappaleet kuten "Maailman Matti" (myöhemmin tunnettiin engliskaksi "Mailman Matti"), "Kuulitset Kottilassa" ja "Herra Petteri", jotka kaikki myivät useamman tuhannen verran.

Kaupallisesti paras esitys oli valssi melodiat "Meren aallot", joka oli Kaupin oma sanoitus ja johon säveln oli tehnyt toinen amerikansuomalainen soittajakuuluisuus Antti "Andrew" Kosola. Valssia myytiin yli 30 000 kappaletta, joka on etnisesti levyksi hyvä tulos.

Muiden laulujen lisäksi Leo Kauppi esitti paljon Tannerin ja Pekkarisen kupletteja. Näyttää siltä, että kuplettivat säilyttäneet sitä suosiota, jota ne olivat saaneet jo 1910-luvulla. Kauppi ei jäljitellyt Tannerin tai Pekkarisen tyyliä vaan esitti laulunsa persoonallisella tavallaan antaen oman äänensä kuulua. Häntä voidaan luonnehtia hyvin tyypilliseksi haalien esiintyjäksi.

Kun amerikansuomalaiset työläiset lähtivät rakentamaan Neuvosto-Karjalaa 1920-1930-luvuilla, olivat Leo Kauppi ja hänen vaimonsa Hilda myös joukossa mukana.

He saivat uuden kodin Petroskoista. Ensin Leo Kauppi toimi urheilun- ja painin opettajana sekä hitsaajana kombinaatissa. Varsin pian hän kuitenkin alkoi esiintyä Neuvosto-Karjalan radiossa.

Stalinin puhdistuksissa 1935-1938 Leo Kauppi joutui jakamaan monen amerikansuomalaisen osaksi tulleen kohtalon. Hänet pidätettiin, tuomittiin tekaistujen syytösten nojalla ja lähetettiin kymmeneksi vuodeksi työleirille. Tuolta matkalta hän ei palannut.

Kalle Rautio ja Lauri Jousinen puolestaan kuuluivat niihin, jotka säästyivät vankeudelta ja tuholta ja saattoivat toteuttaa taiteellista päämääräänsä.

Kalle Rautio

Kalle Rautio oli johtanut Astoriassa, Oregonissa suomalaisen sosialiosaston soitto-

kuntaa monia vuosia ennenkuin saapui Neuvosto-Karjalaan 1920-luvun alussa (Kso esimerkiksi Sevander: *Red Exodus* sivut 91, 210 ja 222; *Toveri Kymmenvuottas 1907-1917*, *Muistojulkaisu*, sivu 94).

Hän kokosi yhteen orkesterin, jossa oli 15 soittajaa, joista 11 oli amerikansuomalaisia. Heidän joukossaan olivat muun muassa viulisti ja säveltäjä Lauri Jousinen, joka oli lähtenyt Detroitista, Michiganista, viulisti Albert Marttila Knife Fallsista, Minnesotasta, Armas Moisio Detroitista, Olavi Dahlberg Detroitista, Niilo Kuula Detroitista, klarinetisti Väinö Rintala Worcesterista, Massachusettsista, englannintorvea soittava Urho Laakso (kotipaikka tuntematon, USA:sta), trumpettisti Jalmari Paasio (kotipaikka tuntematon, USA:sta), saksofonisti Heikki Jahnsson (kotipaikka tuntematon, USA:sta), vetopasunisti Albert Merilä, Hancockista, Michiganista ja oboisti Arvi Mesi (kotipaikka tuntematon, USA:sta).

Yhteistä kaikille näille soittajille oli, että he olivat alkaneet soittaa jo ollessaan kouluissaan USA:ssa ja että he olivat myöhemminkin opiskelleet musiikkia. Koska he olivat tuoneet omat soittimensa mukanaan, oli Raution varsin vaivatonta saada orkesteri ko-

koon. Muusikot olivat tietysti iloisia siitä, että he saattoivat soittaa ammattimaisesti ja orkesteri antoi usein näytteitä taidoistaan konserteissaan. Heistä myös pidettiin.

Tavallista oli, että nuoret soittajat kiiruhtivat vielä illan päätteksi Petroskoissa radion studioille soittamaan lähetysten päätteksi "Internationalen".

Varsin pian Rautio sai tehtäväkseen muodostaa Radion Sinfoniaorkesterin. Siihen tarvittiin lisää soittajia. Amerikansuomalaiset käytiin jälleen läpi.

Plan sinfoniaorkesterissa oli mukana viulisti Aarne Nenonen, joka oli tullut Pittsburghista, Pennsylvaniasta, klarinetisti Olavi Holtti New Yorkista ja Olavi Rantala Bizbeestä, Arizonasta, vetopasunistit Toivo Kohonen Minneapolisista, Minnesotasta, Milton Sevander Fitchburgista, Massachusettsista ja Ansa Sword, New Yorkista, englannintorvea soitti Elis Ranta, Monessenista, Pennsylvaniasta ja ksylofonisti oli Kerttu Grandahl (kotipaikka tuntematon, USA:sta).

Kalle Rautio sävelsi mm. D. Gaimakovin laulun "Meillä työ on kunnia suuri!"

Missä kuuluu kuusten kutske, missä hongat humajaa, siellä sointuvat sahojen suihke, siellä parretkin rantaan saa. Siellä varhain aamusta iltaan väki näyttävät taltoaan Siellä Karjalan nuortso kaunis hyväks uurastaa syntymämaan

Lauri Jousinen

Lauri Jousinen oli taitava viulisti, joka oli jo USA:ssa levyttänyt William E. Steinin kanssa Columbia yhtiölle kuusi suomalaista kansanlaulua vuonna 1915.

Hän tuli Neuvosto-Karjalaan samoihin aikoihin kun Rautio ja sai paikan Petroskoissa Drama Teatterin soittajana ja oli kuten on mainittu myös

Raution orkesterissa. Lauri Jousisen tunnetuin Karjala-ajan teos oli musikaali "Herra Melperi lähtee sotaan", joka esitettiin vuonna 1935.

Lauri Jousinen sävelsi mm. Ivatshevin aatteellisen tekstin "Pikkuveljelle":

Veljet pienet, te kallimmat te pyydätte laulua uutta, te pyydätte laulajaa laulamaan

tsaukkojen urhoisuutta. Ei, veljeni, veljeni rakkahat laulussa voi, runokuvissa kertoa saata, miten sankarit vertansa vuodattaen

isät puolusti Neuvostomaata Monet jatkavat taistoa, toiset taas ovat henkensä saanehet heittä.

Pojat sankarten ylpelä muistella voi, tslänsä, jolt multa jo peittää. Runokuvat ne kuitenkin kulkea saa

ja kertoa minkä ne voivat ja urhojen mainetta laulella jotka Lokakuun voiton toivat. Me taomme, hloimme, kyndämme vaan

me vanhasta uutta nyt luomme

Me poraamme, louhimme, kaivamme maan alta arvoja tuomme ja lahtarilaumat jos uskaltats meitä häiritä toimessa työssä Hettipaikalla herrat ne tuntea sats, että ase on meilläkin vyössä.

Muusta musiikkielämästä

Petroskoissa oli samoin toiminnassa ammattimainen torvisoittokunta, jota johti Nikolai Solnykskov. Se oli joidenkin amerikansuomalaisten soittajien kotikenttänä. Torvisoittokunta piti usein konsertteja, varsinkin Kesäpuistossa ja sillä oli aina sankka kuulijakunta. Samassa puistossa esiintyi vuorolaan myös Radion Sinfoniaorkesteri.

Tanssipaviljongilla saattoi

kuulla amerikansuomalaisten poikien Tanssiorkesterin rytmimejä. Trumpettisti Teddy Kauppi alkujaan Quincysta, Massachusettsista, saattoi johtaa jatsin poljentoa, johon vastasi klarinetisti Keijo Tuomela Gardnerista, Massachusettsista.

Kantele-yhtye oli musiikillinen koti myös muutamille amerikansuomalaisille. Irene Valtonen, joka oli lähtöisin Connecticutista, soitti siinä, samoin Ethel Wallen (kotipaikka tuntematon, USA:sta), Hilda Martin, Knife Fallsista, Minnesotasta, Sadie ja Kerttu Mäkinen (kotipaikka tuntematon, USA:sta), Alice Välimaa (kotipaikka tuntematon, USA:sta), Mildred Lindström ja Kerttu Viljanen, Chicagosta, Illinoisista soittivat yhteisessä ja tuottivat musiikillista iloa lähimmäisilleen.

Vieno Hämäläinen on maininnut, että tuo aika oli mainiota, kaikki olivat täynnä intoa olevia nuoria. Jokainen tuntui harrastavan jotakin. Amerikansuomalaiset työläiset olivat rakentaneet klubitalon Uritskin kadulle Petroskoissa ja nuoret kokoon-tuivatkin siellä lähes joka ilta. Pistettiin pystyyn tansseja, näyteltiin ja pidettiin ohjelmallisia iltamia.

Entinen soittaja Elmer Nousiainen on kertonut puolestaan, että hän muistaa hyvin Uritskin klubin.

"Ennen muuta muistan 'Penikkabändin', jossa oli teinikäisiä soittajia ja jota johti amerikansuomalainen Eemeli 'Teddy' Kauppi. Hänen jälkeensä tuli Väinö Rintala."

Yksi soittajista oli Toivo Paaso. Elmer Nousiainen itse soitti saksofonia Tanssiorkesterissa. Hänen kanssaan olivat rytmiejä luomassa pianisti Maila Eklund, lähtöjään Inwoodista, New Yorkista, trumpettisti Olavi Viitasari, Kanadasta ja Don Ruis (kotipaikka tuntematon, USA:sta) ja rumpali Robert Merilahti

jatkuu takasivulla

Neuvosto-Karjalan Valtion Dramaattisen Kansallisen Teatterin henkilökunta. Sen johtajana toimi J. Ragnar Nyström. Kuva Neuvosto-Karjalan 15-vuotiselta taipaleelta 1920-35 lehtisestä, minkä Finnish Federation Inc., NY, julkaisi 1935.

Myöhästyneet onnentoivotukset

Roy Helanderille

5. tammikuuta 1997 olleen

70-vuotissyntymäpäivän
johdosta

Marita Cauthen • Jonathan Ratila

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Heikki Haavisto syyttää hallitusta maaseudun alasajosta

Entinen ulkoministeri ja MTK:n puheenjohtaja **Heikki Haavisto** (kesk) syyttää Suomen hallitusta maaseudusta piittaamattomasta politiikasta. Haavisto toivoo *Salon Seudun Sanomien* äskettäisessä haastattelussa keskustalle paikkaa seuraavassa hallituksessa.

"Punamulta tai porvaripohja. Molemmat ovat ihan hyviä", Haavisto sanoo. Hän katsoo keskustan edustavan asiantuntemusta maakuntien ja maaseudun ongelmista. Nykyhallitus tuntee Haaviston mielestä huonosti maaseudun ongelmia.

"Kun joku maaseudun kannalta olennainen asia tulee esiin, myönteistä ratkaisua siitä ei synny."

Keskustan puheenjohtajan **Esko Ahon** ehdotuksen punamullan paluusta Haavisto tulkitsee huolen ilmauksena kansanvallan puolesta.

"Jos nykyinen hallitus istuu kautensa täyteen, heti vaalien jälkeen tulee vastaan Suomen puheenjohtajuus EU:ssa. Käsitökseni mukaan aika vahvat voimat työskentelevät silloin nykyisen hallituksen jatkamisen puolesta."

Haavisto korostaa, että kansan tulee ratkaista vaaleissa, minkälainen hallitus Suomessa istuu, vaikka myöntääkin EU:n puheenjohtajuuden asettamat käytännön vaatimukset perustelluiksi.

Kauppa tyytyväinen EU-jäsenyyteen

Suomen kauppa suhtautuu varsin myönteisesti maan EU-jäsenyyteen, mutta elintarviketeollisuudessa erityisesti pienyritykset katsovat asemansa vaikeutuneen EU-Suomessa.

Elintarviketurvaston teettämän selvityksen mukaan kolmasosa kaupan edustajista arvioi yrityksensä aseman parantuneen EU-jäsenyyden myötä. Lisäksi yli puolet katsoi, että EU-jäsenyydellä ei ollut mitään kielteisiä vaikutuksia markkinatilanteeseen. Vain viisi prosenttia arvioi asemansa heikentyneen.

Kauppiat olivat erityisen tyytyväisiä hintojen laskuun.

Elintarviketeollisuusyrityksistä joka kolmas arvioi yrityksensä kilpailutilanteen heikentyneen. Toisaalta joka neljäs yritys sanoi tilanteen parantuneen.

(Demari)

Lastenkirjoille palkintoja

Kirjailija **Hellevi Salminen** on saanut lasten- ja nuortenkirjallisuuden Topelius-palkinnon romaaniensa Pikku Sannakoprinssi ja kuvittaja **Mika Lounis** Rudolf Koivu-palkinnon kuvittamastaan Antti Puuhaara-kansantarinasta.

Palkinnot ovat kumpikin suuruudeltaan 30 000 markkaa. Ne jakaa Suomen kirjasaatio.

(Suomi-Seura)

Pertti Paasiosta EU-parlamentin kvestori

Ensimmäinen suomalainen parlamentin puhemiesistään

Suomen sosiaalidemokraattisen europarlamenttiryhmän nokkamies Pertti Paasio on valittu ensimmäisenä suomalaisena parlamentin puhemiesistön jäseneksi. Neuvoo-antavan jäsenen paikka aukesi kun Paasio nimitettiin yhdeksi parlamentin viidestä kvestorista.

Koko nimityspaketti on käytännössä solmittu etukäteen ryhmien kesken poliittisten lehmänkauppojen parhaiden perinteiden mukaisesti.

Paasio on ollut parlamentin jäsen nyt parin kuukauden ajan, joten ura on noussut raketinnopeudella vauhtiin.

Europarlamentissa on viisi kvestoria. On sovittu, että kaksi heistä on sosialisteja, kaksi konservatiivisen EPP-ryhmän jäseniä ja yksi tulee pienemmistä ryhmistä.

Kvestorin työ saattaa olla hyvinkin arkista. Hän hoitelee kansanedustajia suoraan koskevia hallinnollisia ja taloudellisia kysymyksiä. Merkittäväksi kvestorin työn tekee se, että kvestorit kuuluvat parlamentin

Pertti Paasio

puhemiesistään, eivät tosin varsinaisina vaan vain neuvoo-antavina jäseninä. Varsinaisia jäseniä ovat puhemies ja 14 varapuhemies. (HS)

Siljalla lähes 6 miljoonaa matkustajaa

Silja Line kuljetti menneenä vuonna noin kuusi prosenttia enemmän laivamatkustajia kuin vuotta aiemmin. Kaikkiaan laivoilla kuljetettiin 5,9 miljoonaa henkeä.

Tallinnan-liikenteen matkustajamäärä oli nyt reilut 1,3 miljoonaa henkeä ja kasvua oli edellisvuoteen lähes 53 prosenttia.

Helsinki-Tukholma -reitillä kuljetettiin viime vuonna yli 1,3 miljoonaa matkustajaa, mutta määrä väheni edellisvuotisesta lähes kaksi prosenttia.

Turku-Tukholma -linjalla kuljetettiin 2 miljoonaa matkustajaa ja määrä väheni prosentit verran edellisvuodesta.

Vaasasta Ruotsiin suuntautuvassa liikenteessä kuljetettiin yhteensä 865 000 matkustajaa. Määrä väheni yli 10 prosenttia edellisvuodesta.

Suomalaiset suosivat kotimaista

Suomalaiset syövät kotimaista ruokaa selvästi hanakammin kuin ennen EU-jäsenyyttä ja vastustavat geeniruokaa.

Elintarviketurvaston teettämän tuoreen tutkimuksen mukaan kaksi kolmesta suomalaiskuluttajasta pyrki ostamaan kotimaisia elintarvikkeita.

Yli puolet ei lisäksi nähnyt geeniteknologiassa mitään myönteistä.

(Demari)

Työttömyyden puolittaminen yhä tavoitteena

Hallitus pitää edelleen kiinni tavoitteestaan puolittaa työttömyys vaalikauden loppuun mennessä. Tässä vaiheessa hallitus on jäljessä tavoitteestaan 50 000 työtömän verran, mutta uskoo vielä tavoitteeseen, koska taloudellinen kasvu on vahvistunut ja työllisyysohjelman vaikutukset painottuvat vuoteen 1997.

(Suomi-Seura)

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd Friday of the month from October through May.
CENTRAL PRESBYTERIAN CHURCH
593 Park Ave & 64th St., NYC
Mailing address for information
P.O. Box 2590
Grand Central Station,
New York, NY 10163

New Yorkin Suomalainen Evankelisiluterilainen SEURAKUNTA

at Park Avenue Methodist Church
106 E. 86th St., NYC 10028

Helmikuun 2 pv. 1997
jumalanpalvelus ja Herran Pyhä Ehtoollinen
kello 3.30 iltapäivällä.
Kahvitarjoilu sen jälkeen 3. kerros

Helmikuun 16 pv. 1997 jumalanpalvelus
kello 3.30 iltapäivällä.
Kahvi tarjoilu aikana Eila Kaarresalo-Kasari
tuo tervehdyksen Suomesta ja puhuu Kalevalasta.

Helmikuun 23 pv. 1997 vuosikokous kello 2 iltapäivällä.
Tarjoilu kokouksen jälkeen

1997
Helsinki
5-days
airfare included
\$499*

During January and February. Depart New York on Thursday and return on Monday. Price includes roundtrip airfare on Finnair, transfers between airport and Helsinki, 3-nights accommodations in a first-class hotel, buffet breakfast daily. Here is the perfect chance to go to Finland to visit friends and family. For information and reservations, please call today.

Norvista TRAVEL **HANSLIN** SERVICE

228 East 45th Street • New York, NY 10017

(800) 677-6454 • (212) 818-1198

* Price per person double occupancy from New York. Does not include \$22.95 in taxes, government and facility usage fees. Last departure date: 2/27/97.

Taanila palkittiin kristillisen kulttuuriperinnön esittelystä

Suomen kirkon tämänvuotinen tiedonvälityspalkinto on myönnetty toimittaja **Hannu Taanilalle**.

Hän sai palkinnon yli kaksikymmentä vuotta kestäneestä tuotteliaasta ja monipuolisesta journalistin työstään sekä kristillisen kulttuuriperinnön ja uskonpuhdistuksen monipuolisesta esittelystä.

Taanilan todetaan hyödyntävän aatehistoriallista ja teologista asiantuntemustaan ana-

lyttisesti ja kriittisesti. Hän käyttää kristillisen perinteen käsitteitä epäsovinnaisella tavalla, mikä jakaa usein kuulijoiden mielipiteitä. Joka tapauksessa Taanila haastaa kuulijansa ajattelemaan ja ottamaan uskonnolliset, eettiset ja yhteiskunnalliset kysymykset vakavasti, todetaan palkinnon perusteluissa.

Kirkkohallituksen vuosittain jakaman palkinnon luvutti arkkipiispa **John Vikström** Helsingissä. Hän huomautti, että nyt palkitaan henkilö, joka omassa työssään kantaa huolta siitä, että eurooppalaisen ja suomalaisen kulttuurin, myös Suomen luterilaisen kulttuurin helmet, olisivat edelleen osa suomalaista yleissivistystä.

"Sananvapaus on yksi kansanvaltaisen järjestelmämme peruspiireista. Sananvapauden klassinen kuvaus sisältyy sanontaan: Vaikka en hyväksykään sitä, mitä sanot, puolustan viimeiseen saakka oikeuttasi sanoa se."

Kirkon tiedonvälityspalkinto on suuruudeltaan 12 000 markkaa, ja se jaetaan kirkon tunnustuksena merkittävästä panoksesta kristillisen sanoman, kristillisen tiedon tai kristinuskon mukaisten elämän arvojen välittämisestä viestinnän eri keinoin.

Hannu Taanila

Gallen-Kallelalle esitetään patsasta Helsinkiin

Taiteilija **Akseli Gallen-Kallelalle** ehdotetaan patsasta Helsinkiin Ateneumin edustalle. Kaupunginvaltuutettu **Georg C. Ehrnrooth** (per) teki muistopatsaasta jo viime maaliskuussa toivomuksen, jonka pohjalta asiaa on selvitetty kaupungin elimissä.

Kaupungin kulttuuri- ja kirjastolautakunnan mielestä kaupungin ei tulisi ryhtyä hankkimaan muistomerkkiä.

Jos yksittäiset henkilöt tai yhteisöt ryhtyvät sitä puuhaamaan, heidän tulisi mahdollisimman aikaisessa vaiheessa neuvotella kaupungin edustajien kanssa muun muassa patsaan sijoituspaikasta ja kaupungin osallistumisesta patsaan kunnossapitoon, lautakunta toivoo.

Niin merkittävä taiteilija kuin Gallen-Kallela onkin, ei hänen elämäntyönsä liity Helsingin kaupunkiin sillä tavalla, että kaupungin tulisi vakiintuneesta käytännöstä poiketen ryhtyä hankkimaan hänelle muistomerkkiä, tähdensi lautakunta.

Ateneumin edustalla on aiemmin ollut **Albert Edelfeltin** patsas, joka on siirretty Eiraan.

(STT)

UKK:n muistomerkeissä valinnan varaa

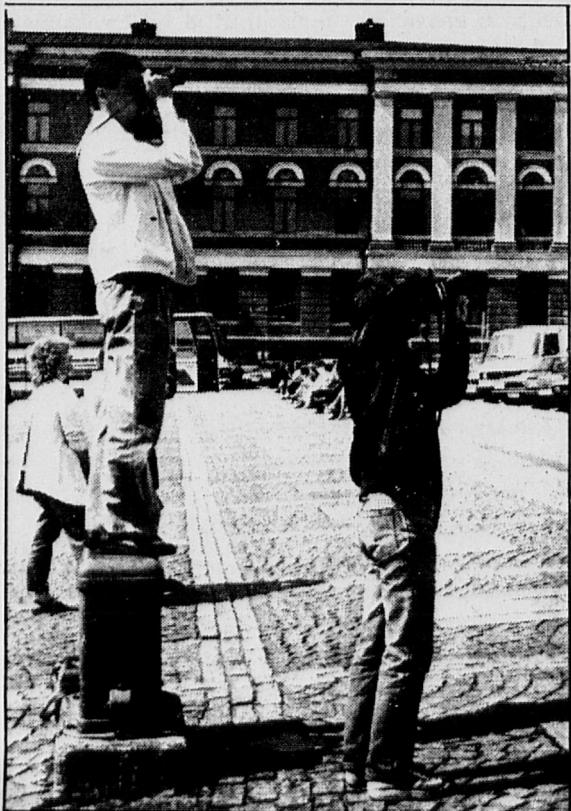
Presidentti **Urho Kekkonen** muistomerkin suunnittelukilpailuun tuli määräaikaan mennessä 390 ehdotusta.

Kysessä oli kilpailun ensimmäinen vaihe, jonka tulos julkistetaan 14. helmikuuta. Tuolloin palkintolautakunta nimeää enintään 15 ehdotusta, jotka pääsevät kilpailun toiseen vaiheeseen. Jokainen kilvan toiseen vaiheeseen valittu ehdotus palkitaan 20 000 markalla.

Lopullinen valinta tehdään vielä tämän kevään aikana. Kilpailun toisen vaiheen päätyttyä jaetaan siihen valittujen kesken varsinaiset palkinnot, joista ensimmäinen palkinto on 60 000, toinen 50 000 ja kolmas 40 000 markkaa.

Patsas pystytetään Hakasalmen puistoon Finlandia-talon pohjoispuolelle. Muistomerkkitoimikuntaa johtaa pankinjohtaja **Harri Holkeri**. (Demari)

Kulttuuri- ja luontomatkailijoita houkutetaan Suomeen

Suomalainen kulttuuriperintö arkkitehtuureineen ja muotoilluneen matkailuvalttina on yksi MEK:n täkyistä, kun kisa euromatkaillijoista kiristyy.

Kilpailu euromatkaillijoista vain kiristyy, kun Euroopan maat yksi toisensa jälkeen saattavat valuuttansa Emu-kuntoon. Matkailun edistämiskeskus MEK etsii uusia teemoja ja kohderyhmiä pitämään matkailun Suomelle tuomat valuuttatulot ennallaan.

Ranskalaisten odotetaan yöpyvän Suomessa ensi kesänä 125 000 ja italialaisten 105 000 yötä, kaavailee Ranskan ja Italian markkinoista vastaava toimistopäällikkö Tuula Wyssmann. Uusilla teemoilla ja reittiohjauksella matkailijoiden toivotaan jäävän hiukan pitemmäksi aikaa maahan.

Ranskalaiset haluavat viettää aktiivista lomaa. He haluavat pyöräillä, vaeltaa, harrastaa vesiturheilua, tutustua suomalaiseen kulttuuriperinteeseen ja suomalaisiin herkkuihin.

"Maalaisloma, jossa nähdään aitoa elämää, viehättää ranskalaisia ja myös italialaisia."

Italialaisia kiinnostavat suomalainen muotoilu ja arkkitehtuuri, paikallinen kulttuuri ja perinteet sekä tietysti luonto.

"Suomessa matkallevia ranskalaisia ja italialaisia ei ole haitannut suomalaisten puuttuva ranskan ja italian taito, koska suomalainen ihminen koetaan auttavaiseksi ja ystävälliseksi silloin, kun ei ole yhteistä kieltä", Wyssmann sanoo.

Suomeen on tullut eniten ranskalaisia suur-Parisiin alueelta, jossa on noin 11 miljoonaa asukasta. Ranskasta Suomeen matkustavat ovat MEK:n tekemän kyselyn mukaan melko iäkkäitä. Suurin prosenttiosuus on 30-44-vuotiaita ja toiseksi suurin yli 45-vuotiaita. Asiakkaat ovat insinöörejä, toimitusjohtajia, professoreja, opettajia sekä vapaan ammatin harjoittajia.

Italialaisasiakkaita ovat huomattavasti nuorempia. Heistä 43 prosenttia oli kyselyn mukaan 26-35-vuotiaita. Heistä 64 prosenttia on miehiä.

Ennen Suomessa ahkeraan vierailleista saksalaisista käydään entistä kovempaa kilpailua. Saksalaisten matkustelu on vähentynyt kristityn verotuksen vuoksi. Ruotsalaisten parin vuoden aikana hiipunut kiinnostus on taas elpymässä. Kesäkuukausina heitä näkyi varsinkin Turun ja Porin läänissä.

NEUVOSTO... jatkoa sivulta 14

(kotipaikka tuntematon, USA:sta). He soittivat suomalaisia, venäläisiä ja amerikkalaisia tanssimusiikkia ja tietysti jatsia.

Klubi yhdisti monia erilaisia henkilöitä. Oli venäläisiä, entisiä suomalaisia, vanhoja ja nuoria. Kaikki yhdessä viettämässä aikaa.

Toinen tanssipalkka oli Los-kombinaatin eli Suksitehtaan Klubi. Hanuristi Sulo Mäki, joka oli tullut Carystä, Wisconsinista, oli koonnut ympärilleen orkesterin, jossa hänen lisäksi olivat Elmer Noustainen saksofoneineen, Don Ruis trumpetteineen ja Robert Merilahti rumpuneen, mutta myös pianisti Walter Mäki.

Rikkana rokassa oli torvisoitokunnan orkesteri, jota johti entinen Monessenin mies Eelis Ranta. Hänen soittajansa olivat ei-ammattilaisia.

Petroskoin ulkopuolella Kontupohjassa oli Paperitehtaan Klubi, joka oli hyvän vapaa-ajan viettopaikan maineessa. Siellä musiikista vastasivat viisi hanuristia. Brooklynista oli tullut Aarre Eskolin, häntä tuki Rauni Jäppinen (kotipaikka tuntematon, USA:sta), Eemeli Ylisen (kotipaikka tuntematon, USA:sta) ja sisaruspari Arvo ja Lillian Salo (kotipaikka tuntematon, USA:sta).

Soittajista ei ollut pulaa. Kun ajat muuttuivat, vanojen ja puhdistusten alkaessa, ja kun amerikansuomalaisia kohdeltiin valtion vihollisina, tosin ei niin avoimesti kuin suomalaisia emigrantteja, niin eräät soittajat saivat kuitenkin jäädä musiikin pariin. Heitä olivat edellä mainittujen Kalle Raution ja Lauri Jousisen lisäksi muun muassa Mildred Lindström (myöhemmin Rossi), Aune Matson ja Olavi Salmi.

Edellä kirjoitettu on historiaa. Siinäkin on vielä paljon sellaista, jota olisi hyvä tutkijoiden tietää. Kuka muistaa näitä soittajia ja laulajia? Mitä tänään on jäljellä tuosta runsaasta musiikkikulttuurista?

Tapahtumia todistaneita soittajia on vielä hengissä muutama. Mutta kuten niin monesti, he ovat saaneet jäädä lähes unohduksiin oman yhteisönsä ulkopuolella. Helle ja monelle muulle Karjalaan menneelle amerikkalaiselle ja kanadansuomalaiselle olemme velkaa edes sen, että muistaisimme heidät. Tehdävää on paljon ja aikaa vähän.

Lähteet:
Sevander, M: Red Exodus
Carelia 1993
Impi Vauhkonen kirjeet
1995-1996 kirjoittajalle
Siirtolaisuusinstituutin
arkistoinneisto

Juha Niemelä on Turussa toimivan Siirtolaisuusinstituutin tutkija.